

ՈՒՂԵՑՈՒՅՑ

ՀՀ ՕՐԵՆՔՆԵՐԻ ԵՎ ԱՅԼ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ԱԿՏԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՀՀ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆԻ ԸՆԴՈՒՆԱԾ ՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՄԱՆ

(առ 01.12.2011թ.)

Մույն ուղեցույցը ներառում է ՀՀ օրենքների եւ այլ իրավական ակտերի վերաբերյալ ՀՀ սահմանադրական դատարանի ընդունած որոշումների մասին տեղեկատվություն, մասնավորապես.

- քննության առնվաժ ՀՀ օրենքները եւ այլ իրավական ակտերը՝ ըստ այբբենական հերթականության.
- իրավական ակտի դրույթները՝ ըստ հոդվածների թվագրման հերթականության.
- սահմանադրական դատարանի որոշման համապատասխան կետերը՝ ըստ որոշման մեջ առկա համարակալման.
- սահմանադրական դատարանի որոշման ամսաթիվը:

Ուղեցույցը հնարավորություն կտա համառոտ եւ դասակարգված տեղեկատվություն ստանալ կոնկրետ իրավական ակտի (դրա տարբեր դրույթների) մասին սահմանադրական դատարանի կողմից ընդունված բոլոր որոշումների վերաբերյալ: Ուղեցույցը նաեւ օգտակար կարող է լինել ինչպես իրավաստեղծ, այնպես էլ իրավակիրառ գործունեության մեջ ներգրավված անձանց, ՀՀ սահմանադրական դատարան դիմող սուբյեկտների, հանրության լայն շրջանակի համար:

Մույն ուղեցույցը կազմել է ՀՀ սահմանադրական դատարանի անդամ Արեւիկ Պետրոսյանը:

N	ՆՏ օրենքները եւ այլ իրավական ակտերը	Իրավական ակտի դրույթը	ՄԳ որոշումը	ՄԳ որոշման ամսաթիվը
1.	«Ազգային ժողովի կանոնակարգ» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 20.02.2002թ.)	12 եւ 14-րդ հոդվածներ	<p>1. «Ազգային ժողովի կանոնակարգ» ՆՏ օրենքի 12-րդ հոդվածը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:</p> <p>2. «Ազգային ժողովի կանոնակարգ» ՆՏ օրենքի 14-րդ հոդվածի 3-րդ մասի՝ «Պարզամավորը կարող է դուրս գալ խմբակցությունից՝ այդ մասին գրավոր փեղյակ պահելով համապատասխան խմբակցության ղեկավարին» դրույթը՝ քվեաթերթիկներում որպես ընտրական ցուցակի թեկնածուներ չնշված պարզամավորների առնչությամբ այնքանով, որքանով նպաստում է Ազգային ժողովում ժողովրդի ազատ կամարտահայրամբ ձեւավորված քաղաքական հավասարակշռության փոփոխությանը, ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 1-ին, 2-րդ եւ 7-րդ հոդվածների պահանջներին հակասող եւ անվավեր:</p>	30 հունիսի 2009 թվականի ՄԴՌ - 810
		35-րդ հոդվածի 3-րդ եւ 4-րդ կետերի վերջին նախադասություններ, 49-րդ հոդվածի «ե» կետ, 112-րդ հոդվածի 2-րդ կետ, 4-րդ կետի վերջին	<p>1. ՆՏ Սահմանադրության 27 հոդվածի 3-րդ եւ 4-րդ մասերին հակասող եւ անվավեր ճանաչել «Ազգային ժողովի կանոնակարգ» ՆՏ օրենքի 35 հոդվածի 3-րդ եւ 4-րդ կետերի վերջին նախադասություններում, 112 հոդվածի 2-րդ կետով, 4-րդ կետի վերջին նախադասությամբ եւ 5-րդ կետով նախատեսված դրույթները:</p> <p>2. ՆՏ Սահմանադրության 62 հոդվածին հակասող եւ անվավեր ճանաչել «Ազգային ժողովի կանոնակարգ» ՆՏ օրենքի 49 հոդվածի «ե» կետով նախատեսված դրույթը:</p>	16 փետրվարի 2007 թվականի ՄԴՌ - 678

		նախադասություն և 5-րդ կետ		
2.	«Անշարժ գույքի մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 27.12.1995թ.)	22-րդ հոդվածի 2-րդ, 3-րդ, 4-րդ և 5-րդ մասեր	<p>1. «Անշարժ գույքի մասին» ՆՏ օրենքի 22 հոդվածի երկրորդ մասը, համաձայն որի «Նասարակության և պետության կարիքների համար անշարժ գույքի համարժեք փոխհատուցման չափը սահմանվում է ՆՏ կառավարության որոշմամբ՝ հիմնվելով ՆՏ կառավարության և օտարման ենթակա անշարժ գույքի սեփականատիրոջ միջև բանակցությունների արդյունքի և օտարման ենթակա անշարժ գույքի սեփականատիրոջ գրավոր համաձայնության վրա», համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:</p> <p>2. «Անշարժ գույքի մասին» ՆՏ օրենքի 22 հոդվածի երրորդ մասը, համաձայն որի «Եթե անշարժ գույքի սեփականատերը համաձայն չէ ՆՏ կառավարության կողմից գույքի օտարման կամ փոխհատուցման չափի հետ, ապա ՆՏ կառավարությունը անշարժ գույքի օտարումը կարող է իրականացնել միայն դատական կարգով», չի համապատասխանում ՆՏ Սահմանադրության 8 և 28 հոդվածներին:</p> <p>Անձի սեփականությունը՝ ՆՏ Սահմանադրության 28 հոդվածի երկրորդ մասով նախատեսված հիմքերով կարող է օտարվել, իսկ նրա համաձայնության բացակայության դեպքում պետության կողմից սեփականության իրավունքը դադարեցվել միայն կոնկրետ անշարժ գույքի վերաբերյալ օրենք ընդունելու միջոցով, որում կհիմնավորվի օտարման բացառիկ կարեւորությունն ու նշանակությունը և կնշվի, թե օտարվող անշարժ գույքը հասարակության և պետության որ կարիքների բավարարմանն է ուղղ-</p>	27 փետրվարի 1998 թվականի ՄԴՈ - 92

			<p>վելու:</p> <p>Օրենքը միաժամանակ կառավարությանը կպարտավորեցնի, համապատասխան ֆինանսավարձարկային հաշվարկի հիման վրա, շուկայական գների հաշվառմամբ, կառավարության եւ օտարման ենթակա անշարժ գույքի սեփականատիրոջ միջեւ բանակցությունների արդյունքի եւ վերջինիս գրավոր համաձայնության հիման վրա սահմանել փոխհատուցման չափը, որը սեփականատիրոջ կողմից ենթակա է դարակյան վիճարկման:</p> <p>3. «Անշարժ գույքի մասին» ՆՏ օրենքի 22 հոդվածի չորրորդ մասը, համաձայն որի «Մինչեւ դարարանի որոշման օրինական ուժի մեջ մտնելը հասարակության եւ պետության կարիքների համար օտարման ենթակա անշարժ գույքի սեփականատերը պարտավոր է ձեռնպահ մնալ անշարժ գույքին վնաս հասցնելուց», չի համապատասխանում ՆՏ Սահմանադրության 8, 28 եւ 44 հոդվածներին:</p> <p>4. «Անշարժ գույքի մասին» ՆՏ օրենքի 22 հոդվածի հինգերորդ մասը, համաձայն որի «Նասարակության եւ պետության կարիքների համար անշարժ գույքի օտարման ընթացակարգը սահմանում է ՆՏ կառավարությունը՝ ելնելով սույն հոդվածի դրույթներից», չի համապատասխանում ՆՏ Սահմանադրության 8 եւ 28 հոդվածներին:</p> <p>ՆՏ կառավարությունը չի կարող հասարակության եւ պետության կարիքների համար անշարժ գույքի օտարման այնպիսի ընթացակարգ սահմանել, որը նրան կլիազորի նման անշարժ գույքի օտարման իրավունք:</p>	
--	--	--	---	--

3.	«Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 14.05.1997թ.)	2-րդ հոդվածի 2-րդ մաս	3. «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՆՏ օրենքի 2-րդ հոդվածի 2-րդ մասը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:	25 նոյեմբերի 2008 թվականի ՄԴՈ - 780
4.	«Բազմաբնակարան շենքի կառավարման մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 07.05.2002թ.)	10-րդ հոդվածի 3-րդ կետը	1. «Բազմաբնակարան շենքի կառավարման մասին» ՆՏ օրենքի 10 հոդվածի 3-րդ կետը սույն որոշման մեջ ՆՏ սահմանադրական դատարանի արտահայտած իրավական դիրքորոշումների շրջանակներում համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:	26 մայիսի 2009 թվականի ՄԴՈ - 804
		13-րդ հոդված և 11-րդ հոդվածի 6-րդ կետը	1. «Բազմաբնակարան շենքի կառավարման մասին» ՆՏ օրենքի 13-րդ հոդվածը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը: 2. «Բազմաբնակարան շենքի կառավարման մասին» ՆՏ օրենքի 11-րդ հոդվածի 6-րդ կետը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:	4 հոկտեմբերի 2011 թվականի ՄԴՈ - 990
5.	«Բաժնետիրական ընկերությունների մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 30.04.1996թ.)	71-րդ հոդվածի 8-րդ կետը և 93-րդ հոդվածի 4-րդ կետը	1. «Բաժնետիրական ընկերությունների մասին» ՆՏ օրենքի 71 հոդվածի 8-րդ կետի նախապայմաններ սահմանող՝ «... նա չի մասնակցել ժողովին կամ այդ որոշման դեմ է քվեարկել» դրույթը չի համապատասխանում ՆՏ Սահմանադրության 38 և 39 հոդվածներին: 2. «Բաժնետիրական ընկերությունների մասին» ՆՏ օրենքի 93 հոդվածի 4-րդ կետը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:	13 նոյեմբերի 1998 թվականի ՄԴՈ - 138
6.	«Բաժնետիրական ընկերությունների մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 25.09.2001թ.)	56, 57 և 58-րդ հոդվածներ	1. «Բաժնետիրական ընկերությունների մասին» ՆՏ օրենքի 56-րդ հոդվածը սույն որոշման մեջ սահմանադրական դատարանի արտահայտած իրավական դիրքորոշումների շրջանակներում համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:	13 հուլիսի 2010 թվականի ՄԴՈ - 903

			2. «Բաժնետիրական ընկերությունների մասին» ՆՏ օրենքի 57 եւ 58-րդ հոդվածների սահմանադրականությունը որոշելու մասով գործի վարույթը կարճել:	
7.	«Բնապահպանական եւ բնօգտագործման վճարների մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 28.12.1998թ.)	7 եւ 19-րդ հոդվածներ	1. «Բնապահպանական եւ բնօգտագործման վճարների մասին» ՆՏ օրենքի 7 հոդվածը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը: 2. «Բնապահպանական եւ բնօգտագործման վճարների մասին» ՆՏ օրենքի 19 հոդվածը՝ ՍԴՈ-753 եւ սույն որոշումների մեջ սահմանադրական դատարանի կողմից արտահայտված իրավական դիրքորոշումների շրջանակներում համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:	18 հուլիսի 2009 թվականի ՍԴՈ - 816
8.	«Դատախազության մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 22.02.2007թ.)	55-րդ հոդվածի 13-րդ մասի առաջին նախադասություն	1. «Դատախազության մասին» ՆՏ օրենքի 55-րդ հոդվածի 13-րդ մասի առաջին նախադասությամբ ամրագրված դրույթը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:	4 մայիսի 2010 թվականի ՍԴՈ - 881
9.	«Դատական ծառայության մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 07.07.2006թ.)	14-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 4-րդ կետ	1. «Դատական ծառայության մասին» ՆՏ օրենքի 14-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 4-րդ կետը՝ հաշվի առնելով սույն որոշման մեջ արտահայտված իրավական դիրքորոշումները , նկատի ունենալով, որ նման իրավակարգավորումը հեղափոխում է իրավաչափ նպատակ՝ նպաստելու դատավորի անկախությանը և գործունեության արդյունավետությանը, համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:	18 հոկտեմբերի 2011 թվականի ՍԴՈ - 996
10.	«Դատավորի կարգավիճակի մասին» ՆՏ օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին» ՆՏ օրենք	1-ին հոդված (18 հոդվածի նոր խմբագրություն)	1. 2004 թվականի մարտի 31-ին ընդունված՝ «Դատավորի կարգավիճակի մասին» ՆՏ օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին» ՆՏ օրենքի 1-ին հոդվածով (18 հոդվածի նոր խմբագրություն) նախատեսված դրույթը, համաձայն	20 սեպտեմբերի 2006 թվականի ՍԴՈ - 647

	(ընդունվել է 31.03.2004թ.)		որի՝ կենսաթոշակի ամենամսյա հավելավճարի որոշման համար հիմք է ընդունվում դաբալորի գբաղեցրած վերջին պաշտոնի համար սահմանված պաշտոնային դրույքաչափի, այլ ոչ թե աշխատավարձի, 75 փոկոսը, ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 94 հոդվածի 1-ին մասի պահանջներին հակասող եւ անվավեր:	
11.	«Զինձառայողների եւ նրանց ընդհանրանիքների անդամների սոցիալական ապահովության մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 27.10.1998թ.)	6 եւ 8-րդ հոդվածներ	<p>1. «Զինձառայողների եւ նրանց ընդհանրանիքների անդամների սոցիալական ապահովության մասին» ՆՏ օրենքի 6-րդ հոդվածը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:</p> <p>2. «Զինձառայողների եւ նրանց ընդհանրանիքների անդամների սոցիալական ապահովության մասին» ՆՏ օրենքի 8-րդ հոդվածը՝ իրավակիրառական պրակտիկայի կողմից դրան փրված բովանդակության մասով, որով սահմանափակվում է անձի իրավունքը կենսաթոշակը նշանակելուց հետո կատարել վերընտրություն, ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 31 եւ 83.5-րդ հոդվածների պահանջներին հակասող եւ անվավեր:</p>	10 փետրվարի 2010 թվականի ՍԴՈ - 865
12.	«Ինքնակամ կառուցված շենքերի, շինությունների եւ ինքնակամ գբաղեցված հողամասերի իրավական կարգավիճակի մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 26.12.2002թ.)	8-րդ հոդվածի 1-ին մաս	1. .... «Ինքնակամ կառուցված շենքերի, շինությունների եւ ինքնակամ գբաղեցված հողամասերի իրավական կարգավիճակի մասին» ՆՏ օրենքի 8-րդ հոդվածի 1-ին մասով գործի վարույթը կարճել՝ հիմնվելով «Սահմանադրական դաբարանի մասին» ՆՏ օրենքի 32 հոդվածի 3-րդ մասի, 60 հոդվածի 1-ին եւ 2-րդ մասերի եւ 69 հոդվածի 1-ին եւ 7-րդ մասերի վրա:	4 ապրիլի 2008 թվականի ՍԴՈ - 747
13.	«Իրավական ակտերի մասին» ՆՏ օրենք	78-րդ հոդվածի 2-րդ մաս եւ 3-րդ մասի 3-րդ	1. «Իրավական ակտերի մասին» ՆՏ օրենքի 78-րդ հոդվածի 2-րդ մասը ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 42-րդ	29 նոյեմբերի 2011 թվականի

	(ընդունվել է 03.04.2002թ.)	պարբերություն	<p>հոդվածի 4-րդ մասի պահանջներին հակասող եւ անվավեր:</p> <p>2. «Իրավական ակտերի մասին» ՆՏ օրենքի 78-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 3-րդ պարբերությունը, <u>սույն որոշման հիման վրա «Իրավական ակտերի մասին» ՆՏ օրենքի 78-րդ հոդվածի 2-րդ մասի ուժը կորցնելու պայմաններում,</u> համապարասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:</p>	ՄԴՈ - 1000
14.	«Կուսակցությունների մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 03.07.2002թ.)	31-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 2-րդ եւ 3-րդ կետեր	<p>1. «Կուսակցությունների մասին» ՆՏ օրենքի 31 հոդվածի 2-րդ մասի 2-րդ եւ 3-րդ կետերի դրույթները ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 28 հոդվածի 2-րդ մասին եւ 43 հոդվածին հակասող եւ անվավեր:</p> <p>2. «Սահմանադրական դափարանի մասին» ՆՏ օրենքի 68 հոդվածի 9-րդ մասի հիմքերով Սահմանադրության 28 հոդվածի 2-րդ մասին եւ 43 հոդվածին հակասող եւ անվավեր ճանաչել «Կուսակցությունների մասին» ՆՏ օրենքի վիճարկվող դրույթների հետ համակարգային առումով փոխկապակցված փվյալ ակտի 31 հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին կետի այն դրույթը, համաձայն որի՝ «Կուսակցությունը ենթակա է լուծարման, եթե Ազգային ժողովի իրար հաջորդող ցանկացած երկու ընտրություններում համամասնական ընտրակարգով ընտրություններին չի մասնակցել»:</p> <p>3. «Սահմանադրական դափարանի մասին» ՆՏ օրենքի 68 հոդվածի 9-րդ մասի հիմքերով Սահմանադրության 31 հոդվածին հակասող եւ անվավեր ճանաչել նաեւ «Կուսակցությունների մասին» ՆՏ օրենքի վիճարկվող դրույթների հետ համակարգային առումով փոխկապակցված փվյալ ակտի 31 հոդվածի 4-րդ մասի այն դրույթը, համա-</p>	22 դեկտեմբերի 2006 թվականի ՄԴՈ - 669

			ձայն որի՝ «Կուսակցության դափական կարգով լուծարումից հետո մնացած գույքը փոխանցվում է Նայասփանի Նանրապետությանը»:	
15.	«Մարդու իրավունքների պաշտպանի մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 21.10.2003թ.)	7-րդ հոդվածի 1-ին կետի երկրորդ պարբերության երկրորդ նախադասություն	<p>1. «Մարդու իրավունքների պաշտպանի մասին» ՆՏ օրենքի 7 հոդվածի 1-ին կետի երկրորդ պարբերության երկրորդ նախադասությամբ ամրագրված դրույթը նման խմբագրությամբ՝ Պաշտպանի՝ դափարաններից փեղեկություններ պահանջելու եւ դափարաններին առաջարկներ ներկայացնելու իրավունքի մասով, պայմանավորված չէ անկախ եւ անկողմնակալ արդարադատություն իրականացնելու անհրաժեշտությամբ, ստեղծում է ներ օրենսդրական հակասություն, հաշվի առնելով նաեւ իրավակիրառական պրակտիկան՝ միջամտություն է դափական իշխանության գործառույթներին եւ <i>չի համապատասխանում</i> ՆՏ Սահմանադրության 39 հոդվածին եւ 97 հոդվածի 1-ին մասի դրույթներին:</p> <p>2. Մարդու իրավունքների պաշտպանի՝ դափարաններից փեղեկություններ պահանջելու իրավունքը՝ կապված օրենքի 10 հոդվածի 1-ին կետի, 12 հոդվածի 1-ին կետի 5-րդ ենթակետի եւ 17 հոդվածի 1-ին կետի դրույթների կիրառելիության ապահովման հետ, ենթակա է բավարարման, եթե դա միջամտություն չէ դափական վարույթին՝ չի առնչվում կոնկրետ գործով արդարադատության իրականացմանը, չի վերաբերում դափարանի վարույթում գրնվող գործի քննության նյութական եւ դափավարական բնույթի հարցերին:</p> <p>Մարդու իրավունքների պաշտպանի՝ դափարաններից փեղեկություններ պահանջելու իրավունքը՝ կապված օրեն-</p>	6 մայիսի 2005 թվականի ՍԳՌ - 563

			քի 10 հոդվածի 1-ին կետի, 12 հոդվածի 1-ին կետի 5-րդ ենթակետի, 17 հոդվածի 1-ին կետի դրույթների կիրառելիության ապահովման հետ, հակասական իրավակիրառական պրակտիկա չառաջացնելու համար անհրաժեշտ է հստակորեն ամրագրել «Մարդու իրավունքների պաշտպանի մասին» ՆՏ օրենքում:	
16.	Մարդուն օրգաններ եւ (կամ) հյուսվածքներ փոխպարվասրելու մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 16.04.2002թ.)	7-րդ հոդված	<p>1. «Մարդուն օրգաններ եւ (կամ) հյուսվածքներ փոխպարվասրելու մասին» ՆՏ օրենքի 7-րդ հոդվածն այն մասով, որով առնչվում է Նայասարանում չիրականացվող փոխպարվասրման հանգամանքներում դիակային դոնորից օրգաններ եւ (կամ) հյուսվածքներ վերցնելուն, ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 3-րդ հոդվածի 1-ին մասին եւ 14-րդ հոդվածին հսկաստղ եւ անվավեր:</p> <p>2. «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 68-րդ հոդվածի 9-րդ մասի հիման վրա՝ վիճարկվող դրույթի հետ համակարգային առումով փոխկապակցված՝ «Մարդուն օրգաններ եւ (կամ) հյուսվածքներ փոխպարվասրելու մասին» ՆՏ օրենքի 3-րդ հոդվածի 1-ին մասը, 4-րդ եւ 9-րդ հոդվածները համապատասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը՝ սույն որոշման մեջ սահմանադրական դատարանի արտահայտած իրավական դիրքորոշումների շրջանակներում:</p>	14 սեպտեմբերի 2010 թվականի ՍԴՈ - 913
17.	«Շահութահարկի մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 30.09.1997թ.)	57-րդ հոդվածի 3-րդ կետ (մինչև 09.01.2009թ. խմբագրությանը)	1. «Շահութահարկի մասին» ՆՏ օրենքի 57-րդ հոդվածի 3-րդ կետը (մինչև 09.01.2009թ. խմբագրությանը) համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:	7 հունիսի 2011 թվականի ՍԴՈ - 967

18.	«Պեղական գույքի մասնավորեցման (սեփականաշնորհման) մասին» ՀՀ օրենք (ընդունվել է 17.12.1997թ.)	13-րդ հոդված	1. ՀՀ Ազգային ժողովի կողմից 17.12.1997թ. ընդունված՝ «Պեղական գույքի մասնավորեցման (սեփականաշնորհման) մասին» ՀՀ օրենքի 13 հոդվածի դրույթները համապարասխանում են ՀՀ Սահմանադրությանը:	11 սեպտեմբերի 2007 թվականի ՍԴՈ - 714
19.	«Պեղական կենսաթոշակների մասին» ՀՀ օրենք (ընդունվել է 19.11.2002թ.)	9-րդ հոդվածի 3-րդ մաս	3. «Պեղական կենսաթոշակների մասին» ՀՀ օրենքի 9-րդ հոդվածի երրորդ մասը՝ իրավակիրառական պրակտիկայի կողմից դրան փոփոխված բովանդակության մասով, որով սահմանափակվում է անձի իրավունքը կենսաթոշակը նշանակելուց հետո կարարել վերընթացություն, ճանաչել ՀՀ Սահմանադրության 31 եւ 83.5-րդ հոդվածների պահանջներին հակասող եւ անվավեր:	10 փետրվարի 2010 թվականի ՍԴՈ - 865
		47-րդ հոդվածի 2-րդ եւ 3-րդ մասեր	1. «Պեղական կենսաթոշակների մասին» ՀՀ օրենքի 47 հոդվածի 2-րդ եւ 3-րդ մասերը ճանաչել ՀՀ Սահմանադրության 18 եւ 37 հոդվածներին հակասող եւ անվավեր: 2. «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՀՀ օրենքի 68 հոդվածի 12-րդ մասի հիման վրա սույն որոշումը փարածել դրա ուժի մեջ մտնելուն նախորդող իրավահարաբերությունների վրա:	29 հունվարի 2008 թվականի ՍԴՈ - 731
		57-րդ հոդված	1. «Պեղական կենսաթոշակների մասին» ՀՀ օրենքի 57 հոդվածի 1-ին մասը համապարասխանում է ՀՀ Սահմանադրությանը:	23 հոկտեմբերի 2007 թվականի ՍԴՈ - 716
		73-րդ հոդվածի 2-րդ մաս	1. «Պեղական կենսաթոշակների մասին» ՀՀ օրենքի 73 հոդվածի 2-րդ մասը ճանաչել ՀՀ Սահմանադրության 42 հոդվածի 3-րդ մասին հակասող եւ անվավեր: 2. «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՀՀ օրենքի 68	15 հունվարի 2008 թվականի ՍԴՈ - 723

			հողվածի 12-րդ մասի հիման վրա սույն որոշումը փարածել նաեւ դրա ուժի մեջ մտնելուն նախորդող իրավահարաբերությունների վրա:	
20.	«Պեպական փուրքի մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 27.12.1997թ.)	9-րդ հողվածի 8-րդ կետի «ա» եւ «բ» ենթակետեր	1. «Պեպական փուրքի մասին» ՆՏ օրենքի 9-րդ հողվածի 8-րդ կետի «ա» եւ «բ» ենթակետերը՝ սույն որոշման մեջ ամրագրված <u>իրավական դիրքորոշումների շրջանակներում</u> , համապարասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը:	25 մայիսի 2010 թվականի ՄԴՈ - 890
		22-րդ հողված	1. «Պեպական փուրքի մասին» ՆՏ օրենքի 22-րդ հողվածի առաջին մասը, այնքանով, որքանով չի սահմանում, այլ սուբյեկտներից բացի, արդարացվածին՝ իրավասու պեպական մարմինների եւ պաշտոնապար անձանց ապօրինի գործողությունների (անգործության) հետեւանքով պարճառված վնասի հատուցման հայցերով պեպական փուրքի վճարումից ազատելու վերաբերյալ արտոնություն նախապեսող դրույթ՝ արգելափակելով անձի սահմանադրական իրավունքի իրացումը, ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 16-րդ հողվածի 4-րդ մասին եւ 20-րդ հողվածի 5-րդ մասին <i>հակասող եւ անվավեր</i> : 2. Նաշվի առնելով, որ Կոնստիտուցիոնալ դատարանի իրավաչափ լուծումը եւ օրենքի բացի հաղթահարումը նաեւ օրենսդրական փոփոխությունների եւ համալիր իրավակարգավորման անհրաժեշտություն է ենթադրում, ինչպես նաեւ նկատի ունենալով, որ «Պեպական փուրքի մասին» ՆՏ օրենքի՝ վեճի առարկա հողվածի անմիջական <i>անվավեր</i> ճանաչումն անխուսափելիորեն կառաջացնի ծանր հետեւանքներ այդ հողվածի առկա՝ սահմանադրականության խնդիրներ չառաջացնող, դրույթների իրացման եւ մարդու իրավունքների պաշտպանության առումով՝ ՆՏ Սահմանադրության	14 դեկտեմբերի 2010 թվականի ՄԴՈ - 929

			102-րդ հոդվածի 3-րդ մասի եւ «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 68-րդ հոդվածի 15-րդ մասի հիմքերով սույն որոշման ուժի մեջ մտնելու ժամկետ սահմանել 2011թ. հունիսի 30-ը:	
21.	«Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 01.06.2006թ.)	68-րդ հոդվածի 10-րդ մասի 2-րդ պարբերություն եւ 12-րդ մաս	<p>1. «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 68 հոդվածի 10-րդ մասի 2-րդ պարբերության եւ 12-րդ մասի դրույթները համապատասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը:</p> <p>2. «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 69 հոդվածի 12-րդ մասի դրույթները, որոնք համակարգային առումով փոխկապակցված են օրենքի վիճարկվող դրույթների հետ, ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 19 հոդվածի պահանջներին հակասող եւ անվավեր այն մասով, որով սահմանափակվում է նոր հանգամանքների հիմքով այն անձանց իրավունքների վերականգնման հնարավորությունը, որոնց վերաբերյալ վերջնական դատական ակտի կայացման եւ փվյալ անձի նկատմամբ կիրառված օրենքի դրույթի սահմանադրականության հարցի վերաբերյալ այլ դիմումի (դիմումների) հիման վրա սահմանադրական դատարանում գործի դատաքննություն սկսելու օրվա կամ այդ հարցի վերաբերյալ սահմանադրական դատարանի որոշման ընդունման օրվա միջեւ ընկած ժամանակահատվածը չի գերազանցում վեց ամիսը:</p>	15 ապրիլի 2008 թվականի ՍԴՈ - 751
		68-րդ հոդվածի 15-րդ մասի երկրորդ պարբերություն	2. «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 68 հոդվածի 15-րդ մասի երկրորդ պարբերությունը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը՝ սույն որոշման մեջ սահմանադրական դատարանի կողմից ներկայացրած իրավական դիրքորոշման շրջանակներում:	11 մայիսի 2007 թվականի ՍԴՈ - 701

		69-րդ հոդվածի 12-րդ մաս	3. «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 69-րդ հոդվածի 12-րդ մասով գործի վարույթը կարճել:	25 փետրվարի 2011 թվականի ՍԴՈ - 943
22.	«Մնանկության մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 25.12.2006թ.)	3-րդ հոդվածի 2-րդ մասի «...նույնիսկ եթե պարտապանն անվճարունակ չէ» բառակապակցության մասով եւ 3-րդ հոդվածի 2-րդ մասի «բ» կետը	1. «Մնանկության մասին» ՆՏ օրենքի 3-րդ հոդվածի 2-րդ մասը՝ «...նույնիսկ եթե պարտապանն անվճարունակ չէ» բառակապակցության մասով, ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 31 հոդվածի պահանջներին հակասող եւ անվավեր : 2. «Մնանկության մասին» ՆՏ օրենքի 3-րդ հոդվածի 2-րդ մասի «բ» կետը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:	25 փետրվարի 2008 թվականի ՍԴՈ - 735
		19-րդ հոդվածի 3-րդ մաս	1. «Մնանկության մասին» ՆՏ օրենքի 19-րդ հոդվածի 3-րդ մասը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:	12 ապրիլի 2011 թվականի ՍԴՈ - 954
		20-րդ հոդվածի 5-րդ մաս	1. «Մնանկության մասին» ՆՏ օրենքի 20-րդ հոդվածի 5-րդ մասի դրույթները համապատասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը:	11 հունվարի 2011 թվականի ՍԴՈ - 932
		82-րդ հոդվածի 1-ին մասի «թ» կետը	1. «Զաղաքացի Նենրիկ Պողոսյանի դիմումի հիման վրա՝ «Մնանկության մասին» ՆՏ օրենքի 82-րդ հոդվածի 1-ին մասի «թ» կետի՝ ՆՏ Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործի վարույթը կարճել:	22 նոյեմբերի 2011 թվականի ՍԴՈ - 998
23.	«Սոցիալական ապահովության քարտերի մասին» ՆՏ օրենք	11-րդ հոդված	1. «Սոցիալական ապահովության քարտերի մասին» ՆՏ օրենքի 11 հոդվածի 2-րդ մասի դրույթները՝ ՆՏ Սահմա-	4 հոկտեմբերի 2006 թվականի

	(ընդունվել է 24.09.2003թ.)		<p>նադրության 31, 32 (2-րդ մաս) եւ 37 հոդվածներով ամրագրված իրավունքների իրականացման արգելափակման առումով ճանաչել ՏՏ Սահմանադրության 3, 6 (1-ին, 2-րդ մասեր), 42, 43 եւ 48 (կետ 12) հոդվածների պահանջներին հակասող եւ անվավեր:</p> <p>2. «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՏՏ օրենքի 68 հոդվածի 11-րդ մասի պահանջներին համապատասխան՝ անվավեր ճանաչված դրույթների կարարումն ապահովված այլ նորմատիվ ակտերը կամ դրանց համապատասխան դրույթները կորցնում են իրենց իրավաբանական ուժը՝ սահմանադրական դատարանի որոշումն ուժի մեջ մտնելու պահից:</p> <p>3. «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՏՏ օրենքի 69 հոդվածի 11-րդ մասի եւ 68 հոդվածի 12-րդ մասի համաձայն սույն որոշումը փոփոխելով դրա ուժի մեջ մտնելուն նախորդող իրավահարաբերությունների վրա:</p>	ՄԴՈ - 649
24.	Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՏՏ օրենսգիրք (ընդունվել է 06.12.1985թ.)	165-րդ հոդվածի 1-ին մաս	1. Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՏՏ օրենսգրքի 165-րդ հոդվածի 1-ին մասը համապատասխանում է ՏՏ Սահմանադրությանը:	16 նոյեմբերի 2010 թվականի ՄԴՈ - 924
25.	«Վարչարարության հիմունքների եւ վարչական վարույթի մասին» ՏՏ օրենք (ընդունվել է 18.02.2004թ.)	2-րդ հոդվածի 4-րդ մաս	1. ՏՏ վարչական դատարանի դիմումի հիման վրա գործի վարույթը՝ ..., «Վարչարարության հիմունքների եւ վարչական վարույթի մասին» ՏՏ օրենքի 2 հոդվածի 4-րդ մասի՝ իրավակիրառ պրակտիկայում փոփոխված մեկնաբանմամբ, մասով, կարճել:	27 հոկտեմբերի 2009 թվականի ՄԴՈ - 836
		63-րդ հոդվածի 3-րդ մաս	««ԳԼՈՒԲ» ՍՊԸ-ի դիմումի հիման վրա՝ «Վարչարարության հիմունքների եւ վարչական վարույթի մասին» ՏՏ	24 նոյեմբերի 2009 թվականի

			օրենքի 63 հոդվածի երրորդ մասի՝ ՆՏ Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործի վարույթը կարճել:	ՄԴՈ - 839
26.	«Տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությունների մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 14.05.1996թ.)	17-րդ հոդված	1. «Տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությունների մասին» ՆՏ օրենքի 17 հոդվածը ամբողջությամբ համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը: ՆՏ տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությունների արդյունքների ամփոփման հետ կապված դատական վեճերով իրավակիրառական պրակտիկան պետք է համապատասխանի «Տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությունների մասին» ՆՏ օրենքի 17 հոդվածում ամրագրված՝ գերագույն դատարանի՝ կոլեգիալ կարգով կայացրած որոշումների վերջնական լինելու մասին դրույթին:	19 մայիսի 1997 թվականի ՄԴՈ - 56
27.	«Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 30.06.1996թ.)	3-րդ հոդվածի 2-րդ մաս	3. Նայաստանում օրինական կարգով մշտական բնակություն հաստատված փախստականների՝ տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությանը մասնակցելու իրավունքը բացառող՝ «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՆՏ օրենքի 3 հոդվածի 2-րդ մասի..... դրույթները չեն համապատասխանում ՆՏ Սահմանադրության 2, 4, 8, 27, 105 հոդվածների պահանջներին:	16 հոկտեմբերի 1999 թվականի ՄԴՈ - 179
28.	«Տեղական հանրաքվեի մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 06.02.2002թ.)	5-րդ հոդվածի 2-րդ կետ	1. «Տեղական հանրաքվեի մասին» ՆՏ օրենքի 5 հոդվածի 2-րդ կետի դրույթները համապատասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը:	18 դեկտեմբերի 2007 թվականի ՄԴՈ - 721
29.	«Փախստականների մասին» ՆՏ օրենք	18-րդ հոդվածի 8-րդ մաս	2. «Փախստականների մասին» ՆՏ օրենքի 18 հոդվածի 8-րդ մասի դրույթները, այնքանով որքանով վերաբերվում	16 հոկտեմբերի 1999 թվականի

	(ընդունվել է 03.03.1999թ.)		<p>են փախստականների իրավունքի սահմանափակմանը՝ մասնակցելու պետության կառավարմանը (ՏՏ Նախագահի, ՏՏ Ազգային ժողովի ընտրություններին, համապետական հանրաքվեներին), համապարասխանում են ՏՏ Սահմանադրությանը:</p> <p>3. Նայասրանում օրինական կարգով մշտական բնակություն հաստատած փախստականների՝ տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությանը մասնակցելու իրավունքը բացառող՝ .... «Փախստականների մասին» ՏՏ օրենքի 18 հոդվածի 8-րդ մասի դրույթները չեն համապարասխանում ՏՏ Սահմանադրության 2, 4, 8, 27, 105 հոդվածների պահանջներին:</p>	ՍԴՈ - 179
		25-րդ հոդված	<p>1. ՏՏ Ազգային ժողովի կողմից 1999 թվականի մարտի 3-ին ընդունված՝ «Փախստականների մասին» ՏՏ օրենքի 25 հոդվածը՝ ՏՏ Ազգային ժողովի կողմից 2004 թվականի մարտի 3-ին ընդունված ՆՕ-49-Ն օրենքի խմբագրությամբ, մինչև 2008 թվականի նոյեմբերի 27-ին ՏՏ Ազգային ժողովի կողմից ընդունված՝ «Փախստականների եւ ապաստանի մասին» ՆՕ-211-Ն ՏՏ օրենքի 65 հոդվածի երկրորդ մասի ուժով 2009 թվականի հունվարի 24-ից ուժը կորցնելը, համապարասխանել է ՏՏ Սահմանադրությանը:</p>	20 հոկտեմբերի 2009 թվականի ՍԴՈ - 834
30.	«Փաստաբանության մասին» ՏՏ օրենք (ընդունվել է 14.12.2004թ.)	29.1-րդ հոդված	<p>4. «Փաստաբանության մասին» ՏՏ օրենքի 29.1. հոդվածը ճանաչել ՏՏ Սահմանադրության 14.1., 18 եւ 19 հոդվածների պահանջներին հակասող եւ անվավեր:</p> <p>7. Նկարի ունենալով, որ սահմանադրական դատարանի որոշման ընդունման պահից սույն գործով վեճի առարկա</p>	8 հոկտեմբերի 2008 թվականի ՍԴՈ - 765

			<p>իրավանորմերի վերացումը կարող է առաջացնել իրավական բաց՝ խաթարելով այդ նորմերի վերացմամբ հաստատվելիք իրավական անվտանգությունը, ՆՏ Սահմանադրության 102 հոդվածի 3-րդ մասի եւ «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 68 հոդվածի 15-17-րդ մասերի դրույթների համաձայն սույն որոշման եզրափակիչ մասի 2-րդ, 3-րդ եւ 4-րդ կետերով ՆՏ Սահմանադրությանը հակասող եւ անվավեր ճանաչված իրավանորմերի ուժը կորցնելու վերջնական ժամկետ սահմանել 2008 թվականի դեկտեմբերի 31-ը՝ ՆՏ Ազգային ժողովին հնարավորություն տալով օրենսդրական կարգավորումները համալիր ձեւով համապարասխանեցնելու սույն որոշման պահանջներին:</p>	
31.	<p>ՆՏ աշխատանքային օրենսգիրք (ընդունվել է 09.11.2004թ.)</p>	<p>73-րդ հոդված եւ 75-րդ հոդվածի 3-րդ մաս</p>	<p>1. ՆՏ Սահմանադրության 32 հոդվածի 3-րդ մասին եւ 43 հոդվածին հակասող եւ անվավեր ճանաչել ՆՏ աշխատանքային օրենսգրքի 73 հոդվածում եւ 75 հոդվածի 3-րդ մասում ամրագրված դրույթները՝ այնքանով, որքանով գործադուլի իրավունքը պայմանավորում են միայն կոլեկտիվ պայմանագրի կնքման հետ կապված կոլեկտիվ վեճը չլուծվելու հանգամանքով եւ արգելափակում են գործադուլի իրավունքը նոր հանգամանքներում՝ նաեւ «...այն պարավորություններին ենթարկվելու պայմանով, որոնք կարող են ծագել նախօրոք կնքված կոլեկտիվ համաձայնագրերից»:</p> <p>2. «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 68 հոդվածի 9-րդ մասի հիմքերով ՆՏ Սահմանադրության 32 հոդվածի 3-րդ մասին եւ 43 հոդվածին հակասող եւ անվավեր ճանաչել նաեւ ՆՏ աշխատանքային օրենսգրքի վիճարկվող դրույթների հետ համակարգային առումով</p>	<p>7 փետրվարի 2007 թվականի ՄԴՈ - 677</p>

			փոխկապակցված փվյալ ակտի 60 հոդվածի 2-րդ մասի վերջին պարբերության՝ «...իսկ գործադուլ կազմակերպելն արգելվում է» դրույթը:	
		113-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետը և 113-րդ հոդվածի 3-րդ մաս	<p>1. ՆՆ աշխատանքային օրենսգրքի 113-րդ հոդվածի առաջին մասի 3-րդ կետը համապատասխանում է ՆՆ Սահմանադրությանը:</p> <p>2. ՆՆ աշխատանքային օրենսգրքի 113-րդ հոդվածի երրորդ մասը համապատասխանում է ՆՆ Սահմանադրությանը:</p>	1 հունիսի 2010 թվականի ՍԴՈ - 891
		113-րդ հոդվածի 1-ին մասի 9-րդ կետը և 114-րդ հոդվածի 4-րդ մասի 5-րդ կետը	<p>1. ՆՆ աշխատանքային օրենսգրքի 113 հոդվածի 1-ին մասի 9-րդ կետը՝ այնքանով, որքանով չի երաշխավորում հավասար և ոչ խտրական իրավապայմանագրային հարաբերություններ աշխատողի և գործատուի միջև, ճանաչել ՆՆ Սահմանադրության 14.1. և 32 հոդվածներին հակասող և անվավեր:</p> <p>2. ՆՆ աշխատանքային օրենսգրքի 114 հոդվածի 4-րդ մասի 5-րդ կետը՝ «բացառությամբ այն դեպքերի, երբ աշխատողը ձեռք է բերել ծերության կենսաթոշակ ստանալու իրավունք կամ ստանում է այդ կենսաթոշակը» բառակապակցության մասով ճանաչել ՆՆ Սահմանադրության 14.1. և 32 հոդվածներին հակասող և անվավեր:</p>	24 փետրվարի 2009 թվականի ՍԴՈ - 792
		113-րդ հոդվածի 1-ին մասի 11-րդ կետը և 114-րդ հոդվածի 4-րդ մասի 5-րդ կետը	<p>1. ՆՆ աշխատանքային օրենսգրքի 113-րդ հոդվածի 1-ին մասի 11-րդ կետը, 114-րդ հոդվածի 4-րդ մասի 5-րդ կետը՝ հաշվի առնելով ՆՆ սահմանադրական դատարանի՝ սույն որոշման մեջ արտահայտած հրավական դիրքորոշումները, համապատասխանում են ՆՆ Սահմանադրությանը:</p>	11 հոկտեմբերի 2011 թվականի ՍԴՈ - 991

		221-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 3-րդ կետը	<p>1. ՆՏ աշխատանքային օրենսգրքի 221-րդ հոդվածի երկրորդ մասի 3-րդ կետը՝ «...ինչպես նաև կամայականություն դրսևորելը» բառակապակցության մասով ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 1, 3, 14.1-րդ հոդվածների պահանջներին հակասող և անվավեր:</p>	15 հունիսի 2010 թվականի ՍԴՈ - 896
		265-րդ հոդվածի 2-րդ մաս	<p>1. ՆՏ աշխատանքային օրենսգրքի 265-րդ հոդվածի երկրորդ մասը՝ առաջին նախադասության «կամ այլ» բառակապակցության մասով, ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 1-ին հոդվածի, 18-րդ հոդվածի 1-ին մասի, 19-րդ հոդվածի 1-ին մասի և 32-րդ հոդվածի պահանջներին հակասող և անվավեր:</p>	7 հուլիսի 2010 թվականի ՍԴՈ - 902
32.	ՆՏ դատական օրենսգիրք (ընդունվել է 21.02.2007թ.)	13-րդ հոդվածի 6-րդ կետը	<p>6. ՆՏ դատական օրենսգրքի 13 հոդվածի 6-րդ կետը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը՝ սույն որոշման մեջ ՆՏ սահմանադրական դատարանի արտահայտած իրավական դիրքորոշումների շրջանակներում:</p>	8 հոկտեմբերի 2008 թվականի ՍԴՈ - 765
		14-րդ հոդվածի 3-րդ մաս	<p>1. ՆՏ դատական օրենսգրքի 14 հոդվածի 3-րդ մասը՝ իրավակիրառական պրակտիկայի կողմից դրան փոխարինվելու շրջանակներում, ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 3 հոդվածի 2-րդ մասի, 18 հոդվածի 1-ին մասի, 55 հոդվածի 11-րդ մասի և 95 հոդվածի պահանջներին հակասող և անվավեր:</p> <p>2. «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 68 հոդվածի 9-րդ մասի հիմքերով ՆՏ Սահմանադրությանը հակասող և անվավեր ճանաչել նաև ՆՏ դատական օրենսգրքի 14 հոդվածի 5-րդ մասը:</p> <p>3. Առաջնորդվելով ՆՏ Սահմանադրության 102 հոդվածի</p>	2 դեկտեմբերի 2008 թվականի ՍԴՈ - 782

			<p>3-րդ մասի եւ «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 68 հոդվածի 15-17-րդ մասերի դրույթներով, նկարի ունենալով, որ դատական համակարգի հեղափոխական փոփոխումների հայեցակարգային մոտեցումների շրջանակներում նաեւ վեճի առարկա հիմնահարցերի վերաբերյալ նախապարաստում են օրենսդրական բարեփոխումներ, հաշվի առնելով, որ սահմանադրական դատարանի որոշման ընդունման պահից սույն գործով վեճի առարկա իրավանորմերի վերացումը կարող է առաջացնել իրավական բաց, սույն որոշման եզրափակիչ մասի 1-ին եւ 2-րդ կետերով ՆՏ Սահմանադրությանը հակասող եւ անվավեր ճանաչված իրավանորմերի ուժը կորցնելու վերջնական ժամկետ սահմանել 2009թ. մարտի 1-ը:</p>	
		14-րդ հոդվածի 4-րդ մաս	<p>1. ՆՏ դատական օրենսգրքի 14 հոդվածի 4-րդ մասը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:</p>	23 դեկտեմբերի 2008 թվականի ՍԴՌ - 786
		91-րդ հոդվածի 4-րդ մաս	<p>1. ... ՆՏ դատական օրենսգրքի 91-րդ հոդվածի 4-րդ մասը համապատասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը՝ սույն որոշման մեջ արտահայտված հրավական դիրքորոշումների շրջանակներում:</p>	28 սեպտեմբերի 2010 թվականի ՍԴՌ - 918
		94-րդ հոդվածի 2-րդ մասի՝ «ավանդարտ» բառից հետո՝ ամբողջությամբ եւ 3-րդ մասով ... գործի վարույթը կարճել՝ հիմնվելով «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 32 հոդվածի 3-րդ մասի, 60 հոդվածի 1-ին եւ 2-րդ մասերի եւ 69 հոդվածի 1-ին եւ 7-րդ մասերի վրա:	<p>1. ... ՆՏ դատական օրենսգրքի 94-րդ հոդվածի 2-րդ մասի՝ «ավանդարտ» բառից հետո՝ ամբողջությամբ, եւ 3-րդ մասով .... գործի վարույթը կարճել՝ հիմնվելով «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 32 հոդվածի 3-րդ մասի, 60 հոդվածի 1-ին եւ 2-րդ մասերի եւ 69 հոդվածի 1-ին եւ 7-րդ մասերի վրա:</p>	4 ապրիլի 2008 թվականի ՍԴՌ - 747

33.	«ՆՆ դպրական օրենսգիրքն ուժի մեջ մտնելու մասին» ՆՆ օրենք (ընդունվել է 22.02.2007թ.)	2.1-րդ հոդված	1. «ՆՆ վճարելի դպրարանի քաղաքացիական եւ վարչական պալատի դիմումի հիման վրա՝ «ՆՆ դպրական օրենսգիրքն ուժի մեջ մտնելու մասին» ՆՆ օրենքի 2.1 հոդվածի՝ ՆՆ Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործի վարույթը կարճել:	7 հուլիսի 2009 թվականի ՍԴՈ - 811
34.	ՆՆ ընդհանրական օրենսգիրք (ընդունվել է 09.11.2004թ.)	53-րդ հոդվածի 3-րդ մաս	1. ՆՆ ընդհանրական օրենսգրքի 53-րդ հոդվածի 3-րդ մասի դրույթները համապատասխանում են ՆՆ Սահմանադրությանը:	5 հոկտեմբերի 2010 թվականի ՍԴՈ - 919
35.	ՆՆ ընդհանրական օրենսգիրք (ընդունվել է 05.02.1999թ.)	2-րդ հոդվածի 1-ին կետ եւ 122-րդ հոդվածի 1-ին եւ 2-րդ կետեր	1. ՆՆ ընդհանրական օրենսգրքի 2 հոդվածի 1-ին կետի դրույթը՝ այն իմաստով, որ պետության կառավարմանը (ՆՆ Նախագահի, ՆՆ Ազգային ժողովի ընտրություններին, համապետական հանրաքվեներին) մասնակցելու իրավունքը վերապահում է միայն ՆՆ փաստաթուղթի լրացած քաղաքացիներին, համապատասխանում է ՆՆ Սահմանադրությանը: 3. Նայաստանում օրինական կարգով մշտական բնակություն հաստատած փախստականների՝ տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությանը մասնակցելու իրավունքը բացառող՝ ... ՆՆ ընդհանրական օրենսգրքի 2 հոդվածի 1-ին կետի, 122 հոդվածի 1-ին եւ 2-րդ կետերի, ... դրույթները չեն համապատասխանում ՆՆ Սահմանադրության 2, 4, 8, 27, 105 հոդվածների պահանջներին:	16 հոկտեմբերի 1999 թվականի ՍԴՈ - 179
		10-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 1-ին պարբերություն	1. ՆՆ ընդհանրական օրենսգրքի 10 հոդվածի 3-րդ մասի 1-ին պարբերության դրույթները համապատասխանում են ՆՆ Սահմանադրությանը սույն որոշման մեջ ՆՆ սահմանադրական դպրարանի արտահայտած իրավական դիրքությունների շրջանակներում:	8 մայիսի 2009 թվականի ՍԴՈ - 803

		<p>35-րդ հոդվածի 1-ին կետի 3-րդ ենթակետի երկրորդ նախադասություն, 4-րդ ենթակետ, 36-րդ հոդվածի 1-ին կետ</p>	<p>1. ՆՏ ընտրական օրենսգրքի 35 հոդվածի 1-ին կետի 3-րդ եւ 4-րդ ենթակետերի եւ 36 հոդվածի 1-ին կետի դրույթները՝ այն մասով, որով նախատեսվում է կենտրոնական եւ ընտրափարածքային ընտրական հանձնաժողովների կազմում նշանակել դատավորների, ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 19 հոդվածի 1-ին մասին եւ 98 հոդվածի 1-ին մասին հսկաստղ եւ անվավեր:</p> <p>2. «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 68 հոդվածի 9-րդ մասի հիման վրա ՆՏ Սահմանադրության 19 հոդվածի 1-ին մասին եւ 98 հոդվածի 1-ին մասին հսկաստղ եւ անվավեր ճանաչել նաեւ ՆՏ ընտրական օրենսգրքի 35 հոդվածի 2-րդ կետի եւ 38 հոդվածի 3.1. կետի 1-ին եւ 2-րդ ենթակետերի այն դրույթները, որոնցով նախատեսվում է կենտրոնական եւ ընտրափարածքային ընտրական հանձնաժողովների թափուր փեղերը լրացնել դատավորների թվից:</p> <p>3. «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 68 հոդվածի 11-րդ մասի պահանջներին համապատասխան՝ անվավեր ճանաչված դրույթների կարարումն ապահովված այլ նորմատիվ ակտերը կամ դրանց համապատասխան դրույթները կորցնում են իրենց իրավաբանական ուժը՝ սահմանադրական դատարանի որոշումն ուժի մեջ մտնելու պահից:</p>	<p>7 նոյեմբերի 2006 թվականի ՍԴՈ - 664</p>
		<p>40.1-րդ հոդվածի 3-րդ կետի՝ «Դիմումը պետք է լինի ստորագրված</p>	<p>1. ՆՏ ընտրական օրենսգրքի 40.1 հոդվածի 3-րդ կետի՝ «Դիմումը պետք է լինի ստորագրված դիմողի կողմից» դրույթը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:</p>	<p>21 դեկտեմբերի 2007 թվականի ՍԴՈ -722</p>

		դիմողի կողմից» դրույթ		
36.	<p>ՆՆ ընտրական օրենսգիրք (ԱԺ կողմից 2002թ. հուլիսի 3-ին ընդունված «ՆՆ ընտրական օրենսգրքում փոփոխություններ եւ լրացումներ կատարելու մասին» ՆՆ օրենքի խմբագրությամբ) (ընդունվել է 05.02.1999թ.)</p>	14-րդ հոդվածի 3-րդ կետը	<p>1. Ազգային ժողովի կողմից 1999 թվականի փետրվարի 5-ին ընդունված՝ ՆՆ ընտրական օրենսգրքի (Ազգային ժողովի կողմից 2002թ. հուլիսի 3-ին ընդունված՝ «ՆՆ ընտրական օրենսգրքում փոփոխություններ եւ լրացումներ կատարելու մասին» ՆՆ օրենքի խմբագրությամբ) 14-րդ հոդվածի 3-րդ կետի «այդ թվում՝ դատարանի վճռով» արտահայտությունն այնքանով, որքանով սահմանափակում է խախտված իրավունքի դատական պաշտպանության հնարավորությունը, <i>չի համապատասխանում</i> ՆՆ Սահմանադրության 38 հոդվածի 2-րդ մասին, դրանով իսկ <i>անհամապատասխանություն</i> առաջացնելով նաեւ ՆՆ Սահմանադրության 1,2,3,4 եւ 27-րդ հոդվածների հետ եւ Սահմանադրության 6-րդ հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն իրավաբանական ուժ չունի:</p>	1 հոկտեմբերի 2002 թվականի ՄԴՌ - 389
37.	<p>ՆՆ կառավարության «Երեւանի Կենտրոն թաղային համայնքի վարչական սահմանում կառուցապարման ծրագրերի իրականացման միջոցառումների մասին» թիվ 1151-Ն որոշում (ընդունվել է 01.08.2002թ.)</p>		<p>3. ՆՆ կառավարության 1 օգոստոսի 2002թ. թիվ 1151-Ն որոշումը՝ «Երեւանի կենտրոն թաղային համայնքի վարչական սահմանում կառուցապարման ծրագրերի իրականացման միջոցառումների մասին», հիմքում ունենալով ՆՆ քաղաքացիական օրենսգրքի 218 եւ ՆՆ հողային օրենսգրքի 104 հոդվածների դրույթները, հասարակության եւ պետության կարիքների համար սեփականության հարկադիր օտարման իրավահարաբերությունների ենթաօրենսդրական կարգավորման առումով <i>չի համապատասխանում</i> ՆՆ Սահմանադրության 3 , 8 (1-ին մաս), 31 (3-րդ մաս), 43, 83.5. (1-ին եւ 2-րդ կետեր), 85 (2-րդ մաս) հոդվածների պահանջներին:</p>	18 ապրիլի 2006 թվականի ՄԴՌ - 630

			<p>4. Առաջնորդվելով ՆՏ Սահմանադրության 102 հոդվածի 3-րդ մասի դրույթներով եւ հաշվի առնելով, որ ՆՏ Ազգային ժողովը եւ ՆՏ կառավարությունը պարտավոր են հնարավոր սեղմ ժամկետներում քննության առարկա հիմնախնդրին առնչվող բազմաթիվ իրավական ակտեր ՆՏ Սահմանադրության եւ սահմանադրական դատարանի որոշման պահանջներին համապատասխանեցնել եւ օրենքով հստակ կանոնակարգել բացառիկ՝ գերակա հանրային շահերով պայմանավորված հասարակության եւ պետության կարիքների համար սեփականության օտարման իրավական ռեժիմը, սույն որոշման մեջ ՆՏ Սահմանադրությանը <i>չհամապատասխանող</i> ճանաչված իրավական նորմերի ուժը կորցնելու վերջնական ժամկետ սահմանել օրենքի հիման վրա նման իրավական ռեժիմի ուժի մեջ մտնելու պահը, բայց ոչ ուշ, քան 2006թ. հոկտեմբերի 1-ը:</p>	
38.	<p>ՆՏ կառավարության 2004 թվականի փետրվարի 5-ի թիվ 207-Ն որոշում</p>		<p>2. ՆՏ Սահմանադրության 3-րդ հոդվածին (2-րդ մաս), 85-րդ հոդվածին (2-րդ մաս), 43-րդ հոդվածին (2-րդ մաս) <i>հակասող ճանաչել</i> ՆՏ կառավարության 2004 թվականի փետրվարի 5-ի թիվ 207-Ն որոշումը՝ «Նայրենական մեծ պարերազմի մասնակիցների եւ հաշմանդամների, այլ պետությունների քարածքներում մարտական գործողությունների մասնակիցների, զոհված զինծառայողների ընտանիքների արտոնությունների եւ երաշխիքների փոխադարձաբար ճանաչման մասին» 1994 թվականի ապրիլի 15-ին ԱԳՏ շրջանակներում կնքված եւ ՆՏ համար 1996 թվականի փետրվարի 26-ից ուժի մեջ մտած համաձայնագրի 1-ին հավելվածի 2.3 կետում նշված անձանց իրավունքների իրացման կարգ չնախատեսելու եւ այդ իրավունքներն արգելափակելու մասով՝ հաշվի առնելով սույն որոշման պարճառաբանական մասի 6-րդ եւ 7-րդ կետերը:</p>	<p>3 հունիսի 2011 թվականի ՄԴՌ - 966</p>

			րում արտահայտված իրավական դիրքորոշումները եւ ի գիտություն ընդունելով ՆՆ կառավարության 2011 թվականի մայիսի 5-ի թիվ 668-Ն որոշումը:	
39.	ՆՆ հողային օրենսգրք (ընդունվել է 02.05.2001թ.)	76-րդ հոդվածի 2-րդ մաս	1. ՆՆ հողային օրենսգրքի 76 հոդվածի 2-րդ մասի առաջին պարբերությունը համապատասխանում է ՆՆ Սահմանադրությանը:	18 մարտի 2008 թվականի ՍԴՈ - 741
		100-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետ	1. ... ՆՆ հողային օրենսգրքի 100 հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետի դրույթները համապատասխանում են ՆՆ Սահմանադրությանը:	10 հոկտեմբերի 2006 թվականի ՍԴՈ - 650
		104, 106 եւ 108-րդ հոդվածներ	2. ՆՆ հողային օրենսգրքի՝ ա) 104 հոդվածը՝ հասարակության եւ պետության կարիքների համար սեփականության հարկադիր օտարման իրավահարաբերությունների կանոնակարգման առումով չի համապատասխանում ՆՆ Սահմանադրության 8 (1-ին մաս), 31 (3-րդ մաս), 43 հոդվածների պահանջներին, բ) 106 հոդվածը չի համապատասխանում ՆՆ Սահմանադրության 31 (3-րդ մաս), 43 եւ 83.5. (1-ին եւ 2-րդ կետեր) հոդվածների պահանջներին, գ) 108 հոդվածը չի համապատասխանում ՆՆ Սահմանադրության 3, 31 (3-րդ մաս) եւ 43 հոդվածների պահանջներին: 4. Առաջնորդվելով ՆՆ Սահմանադրության 102 հոդվածի 3-րդ մասի դրույթներով եւ հաշվի առնելով, որ ՆՆ Ազգային ժողովը եւ ՆՆ կառավարությունը պարտավոր են հնարավոր սեղմ ժամկետներում քննության առարկա հիմնախնդրին առնչվող բազմաթիվ իրավական ակտեր ՆՆ	18 ապրիլի 2006 թվականի ՍԴՈ - 630

			Սահմանադրության եւ սահմանադրական դատարանի որոշման պահանջներին համապատասխանեցնել եւ օրենքով հսրակ կանոնակարգել բացառիկ՝ գերակա հանրային շահերով պայմանավորված հասարակության եւ պետության կարիքների համար սեփականության օտարման իրավական ռեժիմը, սույն որոշման մեջ ՆՆ Սահմանադրությանը <i>չհամապատասխանող</i> ճանաչված իրավական նորմերի ուժը կորցնելու վերջնական ժամկետ սահմանել օրենքի հիման վրա նման իրավական ռեժիմի ուժի մեջ մտնելու պահը, բայց ոչ ուշ, քան 2006թ. հոկտեմբերի 1-ը:	
40.	ՆՆ մաքսային օրենսգիրք (ընդունվել է 06.07.2000թ.)	203-րդ հոդված	1. ՆՆ մաքսային օրենսգրքի 203-րդ հոդվածը համապատասխանում է ՆՆ Սահմանադրությանը՝ սույն որոշման մեջ արտահայտված իրավական դիրքորոշումների շրջանակներում:	12 հոկտեմբերի 2010 թվականի ՍԴՈ - 920
41.	«ՆՆ-ում ստուգումների կազմակերպման եւ անցկացման մասին» ՆՆ օրենք (ընդունվել է 17.05.2000թ.)	1-ին հոդվածի 6-րդ մաս	1. ՆՆ վարչական դատարանի դիմումի հիման վրա գործի վարույթը՝ «ՆՆ-ում ստուգումների կազմակերպման եւ անցկացման մասին» ՆՆ օրենքի 1-ին հոդվածի 6-րդ մասի, ... իրավակիրառ պրակտիկայում տրված մեկնաբանմամբ, մասով, կարճել:	27 հոկտեմբերի 2009 թվականի ՍԴՈ - 836
42.	ՆՆ վարչական դատավարության օրենսգիրք (ընդունվել է 28.11.2007թ.)	3-րդ հոդվածի առաջին մասի առաջին կետի՝ «խախտվել» բառից հետո «նրա» արտահայտությունը	1. ՆՆ վարչական դատավարության օրենսգրքի 3-րդ հոդվածի առաջին մասի առաջին կետի՝ «խախտվել» բառից հետո «նրա» արտահայտությունը համապատասխանում է ՆՆ Սահմանադրությանը՝ սույն որոշման մեջ արտահայտված իրավական դիրքորոշումների շրջանակներում:	7 սեպտեմբերի 2010 թվականի ՍԴՈ - 906

		8-րդ հոդվածի 1-ին մաս	<p>1. ՆՏ վարչական դատավարության օրենսգրքի 3-րդ գլուխը, այնքանով, որքանով բացառում է վարչաիրավական հարաբերություններից ամանցվող քաղաքացիաիրավական վեճի լուծումը մեկ գործի սահմաններում, ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 18 (1-ին մաս) և 19 (1-ին մաս) հոդվածների պահանջներին հակասող և անվավեր:</p>	3 փետրվարի 2009 թվականի ՄԴՈ - 787
		68-րդ հոդվածի 3-րդ մաս	<p>1. ՆՏ վարչական դատավարության օրենսգրքի 68-րդ հոդվածի 3-րդ մասը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը՝ սույն որոշման մեջ արտահայտված իրավական դիրքորոշումների շրջանակներում՝ հաշվի առնելով նաև վարչական մարմնի անգործության դեմ դատական պաշտպանության հնարավորությունը:</p> <p>2. ՆՏ վարչական դատավարության օրենսգրքի 68-րդ հոդվածի 3-րդ մասի հետ համակարգային առումով փոխկապակցված՝ ՆՏ վարչական դատավարության օրենսգրքի 114-րդ հոդվածի 1-ին մասի 5-րդ կետն այն մասով, որը վարչական ակտի հետ մեկտեղ չի ներառում վարչական մարմնի գործողությունը և անգործությունը, ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 18 և 19-րդ հոդվածներին հակասող և անվավեր:</p>	22 փետրվարի 2011 թվականի ՄԴՈ - 942
		73-րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետ	<p>1. «Քաղաքացի Արտակ Զեյնայանի դիմումի հիման վրա՝ ՆՏ վարչական դատավարության օրենսգրքի 73-րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետի՝ ՆՏ Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործի վարույթը կարճել:</p>	30 նոյեմբերի 2010 թվականի ՄԴՈ - 927
		115-րդ հոդված և 118-րդ հոդվածի	<p>4. ՆՏ վարչական դատավարության օրենսգրքի 115-րդ հոդվածի 1-ին մասը և 118-րդ հոդվածի 1-ին մասը ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 1-ին հոդվածի, 18-րդ հոդվածի</p>	25 նոյեմբերի 2008 թվականի ՄԴՈ - 780

		1-ին մաս	<p>1-ին մասի, 19-րդ հոդվածի 1-ին մասի պահանջներին հակասող եւ անվավեր:</p> <p>5. Առաջնորդվելով ՏՏ Սահմանադրության 102 հոդվածի 3-րդ մասի եւ «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՏՏ օրենքի 68 հոդվածի 15-17-րդ մասերի դրույթներով, նկատի ունենալով, որ սահմանադրական դատարանի որոշման ընդունման պահից սույն գործով վեճի առարկա իրավանորմերի վերացումը կարող է առաջացնել իրավական բաց՝ խաթարելով այդ նորմերի վերացմամբ հաստատվելիք իրավական անվրանգությունը, սույն որոշման եզրակացության մասի 4-րդ կետով ՏՏ Սահմանադրությանը հակասող եւ անվավեր ճանաչված իրավանորմերի ուժը կորցնելու վերջնական ժամկետ սահմանել 2009թ. մարտի 31-ը՝ ՏՏ Ազգային ժողովին հնարավորություն տալով օրենսդրական կարգավորումները համալիր ձևով համապարասխանեցնելու սույն որոշման պահանջներին:</p>	
		118 եւ 118.6-րդ հոդվածներ	<p>1. ՏՏ վարչական դատարարության օրենսգրքի 118-րդ հոդվածը՝ սույն որոշման մեջ ՏՏ սահմանադրական դատարանի արտահայտած իրավական դիրքորոշումների շրջանակներում համապարասխանում է ՏՏ Սահմանադրությանը:</p> <p>2. ՏՏ վարչական դատարարության օրենսգրքի 118.6-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետում «առկա է» եւ «հանգեցրել է» բառակապակցությունները՝ իրավակիրառական պրակտիկայի կողմից դրանց փրված մեկնաբանության շրջանակներում ճանաչել ՏՏ Սահմանադրության 19-րդ հոդվածին (1-ին մաս) հակասող եւ անվավեր:</p>	13 ապրիլի 2010 թվականի ՄԴՈ - 873

			<p>3. Առաջնորդվելով ՏՏ Սահմանադրության 102-րդ հոդվածի 3-րդ մասի եւ «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՏՏ օրենքի 68-րդ հոդվածի 15-17-րդ մասերի դրույթներով եւ հաշվի առնելով, որ վարչական արդարադատության առկա երկաստիճան համակարգի գործունակության եւ արդյունավետության անհրաժեշտ մակարդակի ապահովումը կամ հիմնախնդրին համակարգային այլ լուծումներ փալը պահանջում են օրենսդրական համարժեք կարգավորումներ, սույն որոշման եզրափակիչ մասի 2-րդ կետով ՏՏ Սահմանադրությանը հակասող եւ անվավեր ճանաչված իրավանորմերի ուժը կորցնելու վերջնական ժամկետ սահմանել 2010թ. դեկտեմբերի 1-ը:</p>	
	141-րդ հոդվածի 1-ին մաս	<p>1. ՏՏ վարչական դատարարության օրենսգրքի 141-րդ հոդվածի 1-ին մասն այն մասով, որով արգելափակվում է անձի իրավունքը՝ դատարարական իրավունքի նորմի խախտման հիմքով բողոքարկելու նորմափիվ իրավական ակտերի իրավաչափությունը վիճարկելու վերաբերյալ գործերով վարչական դատարանի դատական ակտերը, ճանաչել ՏՏ Սահմանադրության 3-րդ, 18-րդ եւ 19-րդ հոդվածներին հակասող եւ անվավեր:</p>	8 փետրվարի 2011 թվականի ՍԴՈ - 936	
	151 եւ 152-րդ հոդվածներ	<p>1. ՏՏ վարչական դատարարության օրենսգրքի 151-րդ հոդվածը համապատասխանում է ՏՏ Սահմանադրությանը:</p> <p>2. ՏՏ վարչական դատարարության օրենսգրքի 152-րդ հոդվածը համապատասխանում է ՏՏ Սահմանադրությանը:</p>	5 փետրվարի 2010 թվականի ՍԴՈ - 864	

43.	ՆՆ քաղաքացիական օրենսգիրք (ընդունվել է 05.05.1998թ.)	2-րդ հոդված	1. ՆՆ քաղաքացիական օրենսգրքի 2-րդ հոդվածը համապարասխանում է ՆՆ Սահմանադրությանը:	25 նոյեմբերի 2008 թվականի ՍԴՈ - 780
		10-րդ հոդվածի 2-րդ մաս, 302-րդ հոդվածի 1-ին մաս	1. ՆՆ քաղաքացիական օրենսգրքի 10-րդ հոդվածի 2-րդ մասը համապարասխանում է ՆՆ Սահմանադրությանը: 2. ՆՆ քաղաքացիական օրենսգրքի 302-րդ հոդվածի 1-ին մասը համապարասխանում է ՆՆ Սահմանադրությանը:	4 մարտի 2011 թվականի ՍԴՈ - 944
		187 եւ 280-րդ հոդվածներ	1. «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՆ օրենքի 32 հոդվածի 1-ին եւ 3-րդ կետերի, 60 հոդվածի 1-ին կետի պահանջների հիման վրա ՆՆ քաղաքացիական օրենսգրքի 280 հոդվածի 1-ին մասով գործի քննությունը կարճել: 2. ՆՆ քաղաքացիական օրենսգրքի 280 հոդվածի 2-րդ մասը համապարասխանում է ՆՆ Սահմանադրությանը: 3. ՆՆ քաղաքացիական օրենսգրքի 187 հոդվածը համապարասխանում է ՆՆ Սահմանադրությանը:	21 նոյեմբերի 2006 թվականի ՍԴՈ - 667
		210-րդ հոդվածի 1-ին մաս եւ 216-րդ հոդվածի 2-րդ մաս	1. ՆՆ քաղաքացիական օրենսգրքի 210-րդ հոդվածի 1-ին մասը համապարասխանում է ՆՆ Սահմանադրությանը: 2. ՆՆ քաղաքացիական օրենսգրքի 216-րդ հոդվածի 2-րդ մասի սահմանադրականությունը որոշելու մասով գործի վարույթը կարճել:	29 հունիսի 2010 թվականի ՍԴՈ - 901
		218-րդ հոդված	1. ՆՆ քաղաքացիական օրենսգրքի 218 հոդվածը՝ հասարակության եւ պետության կարիքների համար սեփականության հարկադիր օտարման իրավահարաբերություններ:	18 ապրիլի 2006 թվականի ՍԴՈ - 630

			<p>րի կանոնակարգման առումով չի համապատասխանում ՆՏ Սահմանադրության 3, 8 (1-ին մաս), 31 (3-րդ մաս), 43 հոդվածների պահանջներին:</p> <p>4. Առաջնորդվելով ՆՏ Սահմանադրության 102 հոդվածի 3-րդ մասի դրույթներով եւ հաշվի առնելով, որ ՆՏ Ազգային ժողովը եւ ՆՏ կառավարությունը պարտավոր են հնարավոր սեղմ ժամկետներում քննության առարկա հիմնախնդրին առնչվող բազմաթիվ իրավական ակտեր ՆՏ Սահմանադրության եւ սահմանադրական դատարանի որոշման պահանջներին համապատասխանեցնել եւ օրենքով հստակ կանոնակարգել բացառիկ՝ գերակա հանրային շահերով պայմանավորված հասարակության եւ պետության կարիքների համար սեփականության օտարման իրավական ռեժիմը, սույն որոշման մեջ ՆՏ Սահմանադրությանը չհամապատասխանող ճանաչված իրավական նորմերի ուժը կորցնելու վերջնական ժամկետ սահմանել օրենքի հիման վրա նման իրավական ռեժիմի ուժի մեջ մտնելու պահը, բայց ոչ ուշ, քան 2006թ. հոկտեմբերի 1-ը:</p>	
		280-րդ հոդվածի 1-ին մաս	<p>1. ՆՏ քաղաքացիական օրենսգրքի 280 հոդվածի 1-ին մասի ..... դրույթները համապատասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը:</p>	10 հոկտեմբերի 2006 թվականի ՍԳՈ - 650
		300-րդ հոդվածի 2-րդ կետ	<p>2. ՆՏ քաղաքացիական օրենսգրքի 289 հոդվածի դրույթները համապատասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը:</p> <p>3. ՆՏ քաղաքացիական օրենսգրքի 300 հոդվածի 2-րդ կետի դրույթները համապատասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը:</p>	15 մայիսի 2007 թվականի ՍԳՈ - 702

	313-րդ հոդված	<p>1. ՆՏ քաղաքացիական օրենսգրքի 313 հոդվածում սահմանված դրույթները համապատասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը:</p>	<p>3 հունիսի 2007 թվականի ՍԴՌ - 705</p>
	470-րդ հոդված	<p>1. ՆՏ քաղաքացիական օրենսգրքի 470 հոդվածը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրության 3 հոդվածին, 8 հոդվածի 1-ին մասին եւ 31 հոդվածի 2-րդ մասին:</p>	<p>26 սեպտեմբերի 2006 թվականի ՍԴՌ - 648</p>
	<p>1003.1-րդ հոդվածի 1-ին կետ (2007 թվականի ապրիլի 9-ի խմբագրությանը)</p>	<p>1. ՆՏ քաղաքացիական օրենսգրքի 1003.1-րդ հոդվածի 1-ին կետը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը՝ հաշվի առնելով, որ ՆՏ Սահմանադրության 42-րդ հոդվածի 2-րդ մասի եւ 83.5-րդ հոդվածի 2-րդ կետի իմաստով «պարտականություն» հասկացության սահմանադրաիրավական բովանդակությունը ենթադրում է Սահմանադրությանը եւ օրենքներով՝ իրավունքի սուբյեկտի կամքից անկախ, վերջինիս համար սահմանված պարտադիր վարքագծի կանոն, իսկ «պարտավորություն» հասկացության սահմանադրաիրավական բովանդակությունը ենթադրում է իրավունքի ուժով կամ իր ազատ կամաարտահայտմամբ եւ սեփական գործողությունների շնորհիվ սպանձնաձև համապատասխան վարքագիծ:</p> <p>Իրավակիրառական պրակտիկայում փոխառյալ հասկացությունները չեն կարող մեկնաբանվել ու կիրառվել այլ կերպ, որը կհակասի դրանց՝ սույն որոշման մեջ արտահայտված <u>սահմանադրաիրավական բովանդակությունը:</u></p>	<p>14 հունիսի 2011 թվականի ՍԴՌ - 975</p>
	1087.1-րդ հոդված	<p>1. ՆՏ քաղաքացիական օրենսգրքի 1087.1-րդ հոդվածը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը՝ սույն որոշման մեջ արտահայտված <u>իրավական դիրքորոշումներից բխող սահմանադրաիրավական բովանդակության</u> և ՆՏ սպանձնաձև միջազգային պարտավորություն-</p>	<p>15 նոյեմբերի 2011 թվականի ՍԴՌ - 997</p>

			ների շրջանակներում:	
		1217-րդ հոդված	1. ՆՏ քաղաքացիական օրենսգրքի 72-րդ գլուխն այն մասով, որով բացառում է համամայր եւ համահայր քույրերի եւ եղբայրների՝ ժառանգաբաժնի հետ իրենց ազգակցական փոխկապակցվածության աստիճանին համարժեք ժառանգման իրավունքը, ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 1-ին, 3-րդ հոդվածներին եւ 14.1-րդ հոդվածի երկրորդ մասին հակասող եւ անվավեր:	18 սեպտեմբերի 2010 թվականի ՍԴՈ - 917
		1230-րդ հոդվածի 3-րդ մաս	1. ՆՏ քաղաքացիական օրենսգրքի 1230-րդ հոդվածի 3-րդ մասը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:	21 հունիսի 2011 թվականի ՍԴՈ - 980
44.	ՆՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգիրք (ընդունվել է 17.06.1998թ.)	2-րդ հոդվածի 1-ին մաս, 159-րդ հոդված	1. ՆՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 159-րդ հոդվածի ... մասով գործի վարույթը կարճել՝ հիմնվելով «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 32 հոդվածի 3-րդ մասի, 60 հոդվածի 1-ին եւ 2-րդ մասերի եւ 69 հոդվածի 1-ին եւ 7-րդ մասերի վրա: 2. ՆՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 2-րդ հոդվածի 1-ին մասը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:	4 ապրիլի 2008 թվականի ՍԴՈ - 747
		21, 22 եւ 23-րդ հոդվածների՝ ինքնաբացարկ հայտնելու մասին միջնորդություն ներկայացնելու մասով	1. ՆՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 21, 22 եւ 23-րդ հոդվածները՝ ինքնաբացարկ հայտնելու մասին միջնորդություն ներկայացնելու մասով... համապատասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը՝ սույն որոշման մեջ արտահայտված հրավական դիրքորոշումների շրջանակներում:	28 սեպտեմբերի 2010 թվականի ՍԴՈ - 918

	24-րդ գլուխ	1. ՆՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 24 գլխով սահմանված դրույթները համապատասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը:	8 մայիսի 2007 թվականի ՍԴՈ - 700
	26-րդ գլուխ	1. ՆՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 26-րդ գլուխը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:	28 նոյեմբերի 2007 թվականի ՍԴՈ - 719
	48-րդ հոդվածի 2-րդ մաս	1. ՆՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 48 հոդվածի 2-րդ մասը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:	8 դեկտեմբերի 2009 թվականի ՍԴՈ - 845
	77-րդ հոդված	1. ՆՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 77 հոդվածը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:	22 ապրիլի 2008 թվականի ՍԴՈ - 752
	92-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետ	1. «Բջնի» հանքային ջրերի գործարան» ՓԲԸ-ի դիմումի հիման վրա՝ ՆՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 92-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետի՝ ՆՏ Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործի վարույթը կարճել:	29 մարտի 2011 թվականի ՍԴՈ - 946
	108-րդ հոդված	1. ՆՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 108-րդ հոդվածը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:	2 նոյեմբերի 2010 թվականի ՍԴՈ - 922
	160-րդ հոդվածի 1-ին կետ	1. ՆՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 160 հոդվածի 1-ին կետի 2-րդ պարբերությունը՝ իրավակիրառական պրակտիկայի կողմից դրան փոխված բովանդակությամբ, ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 18 եւ 19 հոդվածների պահանջներին հակասող եւ անվավեր:	16 նոյեմբերի 2006 թվականի ՍԴՈ - 665

		204.28-րդ հոդվածի 1-ին կետը	<p>1. «Մելքեքս» ՍՊԸ-ի եւ քաղաքացիներ Սերինե Ֆլջյանի, Իրինա Օզանեզովայի, Աննա Բաղդասարյանի եւ Ազնեսա Բաղդասարյանի դիմումների հիման վրա՝ ՆՏ քաղաքացիական դատարարության օրենսգրքի 204.28-րդ հոդվածի 1-ին կետի՝ ՆՏ Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործի վարույթը կարճել:</p> <p>Արձանագրել, որ, նախ՝ ՆՏ սահմանադրական դատարանի ՍԴՈ-758 որոշման 13-րդ կետում արտահայտված իրավական դիրքորոշման եւ եզրափակիչ մասի 5-րդ կետի հիմքով ՆՏ Սահմանադրությանը հակասող եւ անվավեր է ճանաչվել նաեւ «ՆՏ քաղաքացիական դատարարության օրենսգրքում փոփոխություններ եւ լրացումներ կատարելու մասին» 2007 թվականի նոյեմբերի 28-ին ընդունված ՆՏ օրենքի (ՆՕ-277-Ն) 72-րդ հոդվածում ընդգրկված 204.28-րդ հոդվածը, որը ՆՏ Ազգային ժողովի կողմից 2008 թվականի դեկտեմբերի 26-ին ընդունված՝ ինչպես ՆՕ-233-Ն, այնպես էլ դրան հաջորդող որեւէ այլ օրենքով դեռեւս ՆՏ Սահմանադրությանը չի համապատասխանեցվել, երկրորդ՝ ՆՏ սահմանադրական դատարանի՝ 2008 թվականի ապրիլի 15-ի ՍԴՈ-751 որոշմամբ արտահայտված իրավական դիրքորոշումների եւ «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 69-րդ հոդվածի 12-րդ մասի պահանջների հիմքով սպառված չպետք է համարվի սույն գործի առարկայի շրջանակներում նոր հանգամանքներով իրավասու դատարան դիմելու շահագրգիռ անձանց իրավունքը:</p>	23 փետրվարի 2010 թվականի ՍԴՈ - 866
		204.33-րդ հոդվածի 1-ին մաս	<p>4. ՆՏ քաղաքացիական դատարարության օրենսգրքի 204.33-րդ հոդվածի 1-ին մասը՝ իրավակիրառական պրակտիկայում դրան փրված բովանդակության մասով,</p>	15 հուլիսի 2011 թվականի ՍԴՈ - 984

			<p>համաձայն որի՝ ՏՏ սահմանադրական դատարանի կողմից բացահայտված սահմանադրափրավական բովանդակությունից փարբերվող մեկնաբանությամբ օրենքի նորմի կիրառման արդյունքում անձանց խախտված իրավունքները դատական բողոքարկման շրջանակներում, նոր հանգամանքներով գործը վերանայելու միջոցով վերականգնելու հնարավորություն չի ընձեռնում, ճանաչել ՏՏ Սահմանադրության 3, 6, 18, 19, 93-րդ հոդվածների պահանջներին հակասող եւ անվավեր:</p> <p>5. Նաշվի առնելով, որ սույն որոշման եզրափակիչ մասի 4-րդ կետում ՏՏ Սահմանադրությանը հակասող եւ անվավեր ճանաչված նորմի՝ որոշման հրապարակման պահին Սահմանադրությանը հակասող եւ անվավեր ճանաչումն անխուսափելիորեն կառաջացնի անբարենպաստ հետեւանքներ անձանց իրավունքների պաշտպանության հարցի լուծման ու անհրաժեշտ իրավական անվարագության երաշխավորման առումով, ՏՏ Սահմանադրության 102-րդ հոդվածի 3-րդ մասի եւ «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՏՏ օրենքի 68-րդ հոդվածի 15-րդ մասի հիմքերով ՏՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 204.33-րդ հոդվածի 1-ին մասի ուժը կորցնելու վերջնաժամկետ սահմանել 2011 թվականի նոյեմբերի 1-ը:</p>	
		<p>204.38-րդ հոդված</p>	<p>2. ՏՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 204.38-րդ հոդվածը՝ սահմանադրափրավական այն բովանդակությամբ, որը բացառում է ՏՏ Սահմանադրությանը հակասող եւ անվավեր ճանաչված նորմ կիրառած դատական ակտն օրինական ուժի մեջ թողնելու հնարավորությունը, համապատասխանում է ՏՏ Սահմանադրու-</p>	<p>15 հուլիսի 2011 թվականի ՍԴՈ - 984</p>

		<p>թյանը:</p> <p>3. Իրավակիրառական պրակտիկայում .... ՆՏ քաղաքացիական դատարարության օրենսգրքի 204.38-րդ հոդվածը չեն կարող մեկնաբանվել ու կիրառվել այլ կերպ, որը կհակասի դրանց՝ սույն որոշման մեջ արտահայտված <u>սահմանադրաիրավական բովանդակությանը:</u></p>	
	218-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 4-րդ կետը	1. ՆՏ քաղաքացիական դատարարության օրենսգրքի 218 հոդվածի 2-րդ մասի 4-րդ կետը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:	28 նոյեմբերի 2006 թվականի ՍԴՈ - 668
	221-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետը	<p>2. ՆՏ քաղաքացիական դատարարության օրենսգրքի 221-րդ հոդվածի առաջին մասի 1-ին կետը՝ «...կամ պարճառաբանված չէ» բառակապակցության մասով ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 1-ին, 18-րդ (1-ին մաս), 19-րդ (1-ին մաս) հոդվածների պահանջներին հակասող և անվավեր:</p> <p>3. «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 68-րդ հոդվածի 9-րդ մասի հիմքով ՆՏ Սահմանադրության 1-ին, 18-րդ (1-ին մաս), 19-րդ (1-ին մաս) հոդվածների պահանջներին հակասող և անվավեր ճանաչել նաև ՆՏ քաղաքացիական դատարարության օրենսգրքի 240-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետը՝ «...կամ չպարճառաբանված է» եւ 6-րդ կետը՝ «...պարճառաբանված չէ» բառակապակցությունների մասով:</p>	15 հունիսի 2010 թվականի ՍԴՈ - 896
	221-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետը եւ 28-րդ հոդվածի	1. «Ռոբերտ Մեղերդիչ-Ղարաստեմյանի դիմումի հիման վրա՝ ՆՏ քաղաքացիական դատարարության օրենսգրքի 221-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետի եւ 28-րդ հոդվածի	23 մարտի 2010 թվականի ՍԴՈ - 870

		4-րդ մաս	4-րդ մասի՝ ՆՏ Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործի վարույթը կարճել:	
		223-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետ, 231-րդ հոդվածի 2-րդ մաս, 233-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-6-րդ կետեր, 2-րդ եւ 4-րդ մասեր	<p>1. «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 60 հոդվածի 1-ին կետին համապատասխան՝ ՆՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 233 հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետի եւ 233 հոդվածի 4-րդ մասի առնչությամբ գործի վարույթը կարճել, քանի որ ՆՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 233 հոդվածի 4-րդ մասի սահմանադրականության հարցի վերաբերյալ առկա է սահմանադրական դատարանի 2008թ. մայիսի 27-ի ՍԴՈ-754 որոշումը, իսկ ՆՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 233 հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետն իրավական որոշակիություն է ձեռք բերում միայն օրենսգրքի 233 հոդվածի 4-րդ մասի հետ համակցության մեջ:</p> <p>2. ՆՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 40 հոդվածի 2-րդ մասը, 223 հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետը, 231 հոդվածի 2-րդ մասը՝ հավաքարմագրված փաստաբանի ինստիտուտին առնչվող մասով, 233 հոդվածի 2-րդ մասը՝ «բացառությամբ սույն օրենսգրքի 234 հոդվածի 1 կետի 1-ին ենթակետի բացակայության հիմնավորմամբ վճռաբեկ բողոքը վերադարձնելու դեպքերի» բառակապակցության մասով, ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 18 եւ 19 հոդվածների պահանջներին հակասող եւ անվավեր:</p> <p>5. ՆՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 233 հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ, 4-րդ եւ 5-րդ կետերը համապատասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը՝ ՆՏ սահմանա-</p>	8 հոկտեմբերի 2008 թվականի ՍԴՈ - 765

			<p>դրական դափարանի <u>իրավական դիրքորոշումների շրջանակներում:</u></p> <p>7. Նկատի ունենալով, որ սահմանադրական դափարանի որոշման ընդունման պահից սույն գործով վեճի առարկա իրավանորմերի վերացումը կարող է առաջացնել իրավական բաց՝ խաթարելով այդ նորմերի վերացմամբ հաստատվելիք իրավական անվրանգությունը, ՆՏ Սահմանադրության 102 հոդվածի 3-րդ մասի եւ «Սահմանադրական դափարանի մասին» ՆՏ օրենքի 68 հոդվածի 15-17-րդ մասերի դրույթների համաձայն սույն որոշման եզրափակիչ մասի 2-րդ, 3-րդ եւ 4-րդ կետերով ՆՏ Սահմանադրությանը հակասող եւ անվավեր ճանաչված իրավանորմերի ուժը կորցնելու վերջնական ժամկետ սահմանել 2008 թվականի դեկտեմբերի 31-ը՝ ՆՏ Ազգային ժողովին հնարավորություն տալով օրենսդրական կարգավորումները համալիր ձեւով համապատասխանեցնելու սույն որոշման պահանջներին:</p>	
		228-րդ հոդվածի 2-րդ մաս	<p>1. «ՆՏ մարդու իրավունքների պաշտպանի դիմումի հիման վրա՝ ՆՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 228-րդ հոդվածի երկրորդ մասի՝ ՆՏ Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործի վարույթը կարճել:</p>	14 սեպտեմբերի 2010 թվականի ՍԴՈ - 914
		230-րդ հոդվածի 1-ին կետ, 231.1., 231.2-րդ հոդվածներ	<p>1. ՆՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 230 հոդվածի 1-ին կետի դրույթները համապատասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը:</p> <p>2. ՆՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 231.1. հոդվածի 1-ին եւ 3-րդ կետերի դրույթները (2006թ.</p>	9 ապրիլի 2007 թվականի ՍԴՈ - 690

		<p>հուլիսի 7-ի խմբագրությամբ) համապարասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը:</p> <p>3. ՆՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 231.1. հոդվածի 2-րդ կետը (2006թ. հուլիսի 7-ի խմբագրությամբ).</p> <p>ա) վճռաբեկ բողոքը վերադարձնելու մասին որոշում կայացնելու ժամկետ սահմանելու առումով, համապարասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը,</p> <p>բ) վճռաբեկ բողոքը վերադարձնելու մասին որոշման պարճառաբանման պարտադիր պայման չնախատեսելու, հետևաբար, նաև՝ արդարադատության արդյունավետության, բավարար մատչելիության իրավական երաշխիքներ չապահովելու առումով, ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 3, 6 (1-ին և 2-րդ մասեր), 18 (1-ին մաս) և 19 (1-ին մաս) հոդվածների պահանջներին հակասող և անվավեր:</p> <p>4. ՆՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 231.2. հոդվածի դրույթները համապարասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը:</p>	
	<p>230-րդ հոդվածի 1-ին կետի 4.1. ենթակետ և 231.2-րդ հոդվածի 1-ին կետի 1-3 ենթակետեր</p>	<p>1. «Քաղաքացի Ի. Եղիգարյանի դիմումի հիման վրա՝ «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 68 հոդվածի 15-րդ մասի երկրորդ պարբերության և ՆՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 230 հոդվածի 1-ին կետի 4.1. ենթակետի, 231.2. հոդվածի 1-ին կետի 1-3 ենթակետերի՝ ՆՏ Սահմանադրությանը համապարասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործի վարույթը՝ ՆՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 230 հոդվածի 1-ին կետի 4.1. ենթակետի, 231.2. հոդվա-</p>	<p>11 մայիսի 2007 թվականի ՍԴՈ - 701</p>

		ծի 1-ին կետի 1-3 ենթակետերի մասով՝ կարճել:	
	231.1-րդ հոդվածի 4-րդ մաս (նոր խմբագրությամբ 233-րդ հոդվածի 4-րդ մաս)	<p>1. ՆՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 231.1. հոդվածի 4-րդ մասը (նոր խմբագրությամբ 233 հոդվածի 4-րդ մասը)՝ առանց ժամկետի սահմանման վճռաբեկ բողոքը վերադարձնելու դեպքում կրկին բողոք ներկայացնելու իրավունքի սահմանափակման առումով ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 18 (1-ին մաս) եւ 19 (1-ին մաս) հոդվածների պահանջներին հակասող եւ անվավեր:</p> <p>2. ՆՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 233 հոդվածի 4-րդ մասի հետ համակարգային առումով փոխկապակցված՝ ՆՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 224 հոդվածի 3-րդ մասի դրույթը՝ նույն անձի կողմից նույն դատական ակտի դեմ մեկից ավելի անգամ վճռաբեկ բողոք բերելու արգելքի մասով ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 18 (1-ին մաս) հոդվածի պահանջներին հակասող եւ անվավեր:</p>	27 մայիսի 2008 թվականի ՍԴՌ - 754
	231.2-րդ հոդվածի 1-ին կետի 3-րդ ենթակետ	<p>1. «Քաղաքացիներ Ա. Սաֆարյանի եւ Ն. Նակոբյանի դիմումի հիման վրա՝ ՆՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 231.2. հոդվածի 1-ին կետի 3-րդ ենթակետի, ՆՏ քաղաքացիական օրենսգրքի 300 հոդվածի 2-րդ կետի՝ ՆՏ Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործի վարույթը՝ ՆՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 231.2. հոդվածի 1-ին կետի 3-րդ ենթակետի մասով՝ կարճել:</p>	15 մայիսի 2007 թվականի ՍԴՌ - 702
	233-րդ հոդվածի 2-րդ մասի՝	<p>1. «Գեղեցիկ քնար» արտադրական կոոպերատիվի դիմումի հիման վրա՝ ՆՏ քաղաքացիական դատավարության</p>	21 հուլիսի 2009 թվականի

		<p>«Վճռաբեկ բողոքը վերադարձնելու մասին որոշումը պետք է լինի պարճառաբանված» դրույթ</p>	<p>օրենսգրքի 233 հոդվածի 2-րդ մասի՝ «Վճռաբեկ բողոքը վերադարձնելու մասին որոշումը պետք է լինի պարճառաբանված» դրույթի՝ ՆՏ Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործի վարույթը կարճել՝ դիմողին փրամադրելով սահմանադրական դատարանի 2008թ. հոկտեմբերի 8-ի ՍԴՈ-765 որոշումը:</p>	<p>ՍԴՈ - 817</p>
		<p>240-րդ հոդվածի 1-ին մասի 4-րդ կետ</p>	<p>2. ՆՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 240 հոդվածի 1-ին մասի 4-րդ կետը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:</p>	<p>22 սեպտեմբերի 2009 թվականի ՍԴՈ - 832</p>
<p>45.</p>	<p>«ՆՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքում փոփոխություններ եւ լրացումներ կատարելու մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 28.11.2007թ.)</p>	<p>80-րդ հոդվածի 1-ին, 4-րդ եւ 5-րդ մասեր</p>	<p>1. «ՆՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքում փոփոխություններ եւ լրացումներ կատարելու մասին» ՆՏ օրենքի 80 հոդվածի 4-րդ մասի առնչությամբ գործի վարույթը կարճել:</p> <p>2. «ՆՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքում փոփոխություններ եւ լրացումներ կատարելու մասին» ՆՏ օրենքի 80 հոդվածի 1-ին մասը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:</p> <p>3. «ՆՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքում փոփոխություններ եւ լրացումներ կատարելու մասին» ՆՏ օրենքի 80 հոդվածի 5-րդ մասը՝ իրավակիրառական պրակտիկայի կողմից դրան փրված բովանդակությամբ հանդերձ, ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 18, 19 եւ 42 հոդվածների պահանջներին հակասող եւ անվավեր:</p> <p>4. «ՆՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքում փոփոխություններ եւ լրացումներ կատարելու մասին» ՆՏ</p>	<p>9 սեպտեմբերի 2008 թվականի ՍԴՈ - 758</p>

			<p>օրենքով նախատեսված՝ ՆՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 3.2 բաժնի 204.20 հոդվածի 2-րդ մասը եւ 204.26 հոդվածը ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 18, 19 հոդվածների պահանջներին հակասող եւ անվավեր:</p> <p>5. Վերոհիշյալ նորմերի՝ ՆՏ Սահմանադրությանը հակասող եւ անվավեր ճանաչելու արդյունքում օրենսդրական բացը բացառելու անհրաժեշտությունից ելնելով, նկատի ունենալով սույն որոշման 10-րդ կետում սահմանադրական դատարանի արտահայտած իրավական դիրքորոշումը, ղեկավարվելով «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 68 հոդվածի 9-րդ մասով, ՆՏ Սահմանադրությանը հակասող եւ անվավեր ճանաչել նաեւ «ՆՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքում փոփոխություններ եւ լրացումներ կատարելու մասին» 28.11.2007թ. ՆՕ-277-Ն ՆՏ օրենքի՝ սույն որոշման 3-րդ եւ 4-րդ կետերով ՆՏ Սահմանադրությանը հակասող եւ անվավեր ճանաչված իրավադրույթների հետ համակարգային առումով փոխկապակցված 72 եւ 76 հոդվածները:</p>	
46.	«ՆՏ քաղաքացիության մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 06.11.1995թ.)	1-ին հոդվածի 5-րդ մաս եւ 13.1-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 2-րդ պարբերություն	<p>1. «ՆՏ քաղաքացիության մասին» ՆՏ օրենքի 1-ին հոդվածի 5-րդ մասը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:</p> <p>2. «ՆՏ քաղաքացիության մասին» ՆՏ օրենքի 13.1-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 2-րդ պարբերությունը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:</p> <p>3. «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 68-րդ հոդվածի 9-րդ մասի հիման վրա՝ վիճարկվող դրույթի հետ համակարգային առումով փոխկապակցված՝ «ՆՏ</p>	15 մարտի 2011 թվականի ՍԴՈ - 945

			քաղաքացիության մասին» ՆՏ օրենքի 24-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 3-րդ եւ 4-րդ կետերի դրույթները համապատասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը՝ սույն որոշման մեջ սահմանադրական դատարանի արտահայտած <u>իրավական դիրքորոշումների շրջանակներում:</u>	
47.	ՆՏ քրեական օրենսգիրք (ընդունվել է 18.04.2003թ.)	55-րդ հոդվածի 4-րդ մաս	1. ՀՀ քրեական օրենսգրքի 55-րդ հոդվածի 4-րդ մասի՝ «Այդ գույքը ենթակա է բռնագրավման՝ անկախ դատապարտյալի կամ որեւէ երրորդ անձի սեփականությունը հանդիսանալու կամ նրանց կողմից տիրապետելու հանգամանքից» դրույթն իրավակիրառական պրակտիկայում դրան տրված մեկնաբանությամբ՝ այն մասով, որով բռնագրավումից հետո չի երաշխավորում տուժողի /օրինական տիրապետողի/ գույքային շահերի եւ սեփականության իրավունքի անհրաժեշտ պաշտպանություն, ճանաչել ՀՀ Սահմանադրության 20-րդ հոդվածի 5-րդ մասի եւ 31-րդ հոդվածի 2-րդ մասի պահանջներին <i>հակասող եւ անվավեր:</i>	12 հուլիսի 2011 թվականի ՄԴՈ - 983
		177-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 3-րդ կետ եւ 268-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին կետ	1. ՆՏ քրեական օրենսգրքի 177-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 3-րդ կետը եւ 268-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին կետը համապատասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը:	11 մայիսի 2010 թվականի ՄԴՈ - 882
		213-րդ հոդված	1. ՆՏ քրեական օրենսգրքի 213-րդ հոդվածի 1-ին մասի, 2-րդ մասի 1-ին եւ 2-րդ կետերի դրույթները համապատասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը: 2. Տիմբ ընդունելով ՆՏ Սահմանադրության 101-րդ հոդվածի 1-ին մասի 7-րդ կետի, «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 32-րդ հոդվածի 2-րդ կետի, 60-րդ	5 ապրիլի 2011 թվականի ՄԴՈ - 947

			հողվածի 1-ին կետի պահանջները գործի վարույթը՝ ՆՏ քրեական օրենսգրքի 213-րդ հողվածի 2-րդ մասի 3-րդ կետի մասով, կարճել:	
		301-րդ հողված	1. ՆՏ քրեական օրենսգրքի 301 հողվածի դրույթները համապատասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը՝ սույն որոշման մեջ ՆՏ սահմանադրական դատարանի արտահայտած հրավական դիրքորոշումների շրջանակներում:	14 հոկտեմբերի 2008 թվականի ՍԴՈ - 766
		343-րդ հողվածի 1-ին մաս	1. ՆՏ քրեական օրենսգրքի 343-րդ հողվածի 1-ին մասը՝ այնքանով, որքանով կիրառելի չէ նաև դատավարության այլ մասնակիցների նկատմամբ, ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 14.1-րդ հողվածի 1-ին մասի եւ 19-րդ հողվածի 1-ին մասի պահանջներին հսկաստղ եւ անվավեր:	14 հունվարի 2010 թվականի ՍԴՈ - 851
48.	ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգիրք (ընդունվել է 01.07.1998թ.)	35-րդ հողվածի 2-րդ մաս եւ 67-րդ հողվածի 3-րդ մաս	1. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 35-րդ հողվածի 2-րդ մասի «...իսկ գործի վարույթը ենթակա է կարճման» դրույթը՝ կարարված հանցագործությանը կասկածյալի կամ մեղադրյալի մասնակցությունն ապացուցված չլինելու առնչությամբ, ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 18-րդ հողվածի (1-ին մաս) եւ 21-րդ հողվածի պահանջներին հսկաստղ եւ անվավեր: 2. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 67-րդ հողվածի 3-րդ մասը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:	30 մարտի 2010 թվականի ՍԴՈ - 871
		55-րդ հողվածի 4-րդ մասի 5-րդ կետ	2. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 55 հողվածի 4-րդ մասի 5-րդ կետը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:	27 հոկտեմբերի 2009 թվականի ՍԴՈ - 836

		221-րդ հոդվածի 7-րդ մաս	<p>1. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 221-րդ հոդվածի 7-րդ մասը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը՝ սույն որոշման մեջ արտահայտված <u>հրավական դիրքորոշումների շրջանակներում</u>:</p>	9 նոյեմբերի 2010 թվականի ՍԴՈ - 923
		263-րդ հոդվածի 2-րդ մաս	<p>1. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 263-րդ հոդվածի 2-րդ մասում ամրագրված՝ «Գործով վարույթը կարճելու կամ քրեական հետապնդումը դադարեցնելու հետ կապված բողոքը մերժելու մասին դատախազի որոշումը դրա պարճենն սրանալու պահից 7 օրվա ընթացքում կարող է բողոքարկվել դատարան» դրույթը՝ նույն օրենսգրքի 290-րդ հոդվածի 3-րդ մասի իրավակարգավորման հետ անհամապատասխանության պայմաններում եւ սույն գործով դատական պրակտիկայում դրան փրված բովանդակության շրջանակներում ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 18-րդ հոդվածին <i>հակասող եւ անվավեր</i>:</p> <p>2. Նաշվի առնելով, որ փվյալ խնդրի իրավաչափ լուծումը եւ հակասական իրավակարգավորման հաղթահարումը նաեւ օրենսդրական փոփոխությունների անհրաժեշտություն է ենթադրում, ինչպես նաեւ նկատի ունենալով, որ սույն որոշման եզրափակիչ մասի 1-ին կետում ՆՏ Սահմանադրությանը <i>հակասող</i> ճանաչված նորմի անմիջական <i>անվավերությունն</i> անխուսափելիորեն կառաջացնի անբարենպաստ հետեւանքներ մարդու իրավունքների պաշտպանության առումով՝ ՆՏ Սահմանադրության 102-րդ հոդվածի 3-րդ մասի եւ «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 68-րդ հոդվածի 15-րդ մասի հիմքերով սույն որոշման մեջ ՆՏ Սահմանադրությանը <i>հակասող եւ անվավեր</i> ճանաչված իրավանորմի ուժը կորցնելու</p>	21 դեկտեմբերի 2010 թվականի ՍԴՈ - 930

			լու վերջնական ժամկետ սահմանել 2011թ. հունիսի 30-ը:	
		284-րդ հոդվածի 1-ին մաս	1. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 284-րդ հոդվածի 1-ին մասը ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 23-րդ հոդվածի 1-ին եւ 5-րդ մասերին հսկաստղ եւ անվավեր:	23 նոյեմբերի 2010 թվականի ՄԴՈ - 926
		285-րդ հոդվածի 2-րդ մասի երկրորդ պարբերություն	1. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 285 հոդվածի 2-րդ մասի երկրորդ պարբերությունը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:	12 սեպտեմբերի 2009 թվականի ՄԴՈ - 827
		290-րդ հոդվածի 1-ին եւ 5-րդ մասեր	1. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 290 հոդվածի 1-ին մասի «...եւ եթե նրանց բողոքները չեն բավարարվել դատախազի կողմից» դրույթը, դատական պրակտիկայում դրան փոխված՝ նաեւ «անգործությանը» վերագրվող բովանդակության մասով, որով գործնականում նույն հոդվածի 2-րդ մասի վրա փարածելով 1-ին մասում նախատեսված պայմանն ու նման մեկնաբանությամբ դիմողների նկատմամբ կիրառելով հոդվածի 1-ին մասը՝ սահմանափակվել են մարդու՝ դատարանի մարչելիության եւ արդար դատաքննության սահմանադրական իրավունքները, ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 18 հոդվածի 1-ին մասին հսկաստղ եւ անվավեր: 2. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 290 հոդվածի 5-րդ մասը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:	7 դեկտեմբերի 2009 թվականի ՄԴՈ - 844
		290-րդ հոդվածի 3-րդ մաս	1. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 290 հոդվածի 3-րդ մասի դրույթները համապատասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը:	18 հոկտեմբերի 2006 թվականի ՄԴՈ - 652

		309.1-րդ հոդվածի 1-ին եւ 2-րդ մասեր	<p>1. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 309.1-րդ հոդվածի 1-ին եւ 2-րդ մասերի դրույթները սույն որոշման մեջ սահմանադրական դատարանի կողմից արտահայտված հրավական դիրքորոշումների շրջանակներում համապատասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը:</p> <p>2. «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 68-րդ հոդվածի 9-րդ մասի հիմքերով ՆՏ Սահմանադրության 19-րդ հոդվածին (1-ին մաս) հակասող եւ անվավեր ճանաչել ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 309.1-րդ հոդվածի 5-րդ մասի դրույթները:</p>	2 ապրիլի 2010 թվականի ՍԴՈ - 872
		309.1-րդ հոդվածի 3-րդ մաս	1. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 309.1-րդ հոդվածի 3-րդ մասի՝ ՆՏ Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ գործի վարույթը կարճել:	4 փետրվարի 2011 թվականի ՍԴՈ - 934
		311-րդ հոդվածի 2-րդ կետ, 414.2-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին եւ 3-րդ կետեր	<p>1. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 414.2. հոդվածի 1-ին մասի 1-ին եւ 3-րդ կետերի վերաբերյալ Գ. Գրարյանի դիմումի մասով գործի վարույթը կարճել:</p> <p>2. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 311 հոդվածի 2-րդ կետի դրույթները ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 19 հոդվածին (1-ին մաս) հակասող եւ անվավեր:</p> <p>3. «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 68 հոդվածի 9-րդ մասի հիմքերով ՆՏ Սահմանադրության 19 հոդվածին (1-ին մաս) հակասող եւ անվավեր ճանաչել նաեւ ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 311 հոդվածի 1-ին կետի, ինչպես նաեւ 292 հոդվածի 5-րդ կետի, 297 հոդվածի, 363 հոդվածի 2-րդ մասի, 394 հոդվածի</p>	24 հուլիսի 2007 թվականի ՍԴՈ - 710

			5-րդ մասի, 398 հոդվածի 6-րդ մասի, 421 հոդվածի 3-րդ մասի դրույթները եւ 419 հոդվածի 2-րդ կետի լրացուցիչ նախաքննություն նախապետող դրույթը:	
		375.1-րդ հոդվածի 1-ին մաս	1. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 375.1-րդ հոդվածի 1-ին մասում ամրագրված՝ «Եթե մեղադրողը մեղադրական եզրակացությունում չի առարկել արագացված կարգ կիրառելու դեմ...», ինչպես նաեւ «Մինչեւ դատաքննությունն սկսելը մեղադրողը դատարանի առաջարկությամբ կարող է իր դիրքորոշումը փոխել, թեպետ արագացված կարգ կիրառելու դեմ առարկել է մեղադրական եզրակացությունում» դրույթները համապատասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը՝ սույն որոշման մեջ ներկայացված <u>հրավական դիրքորոշումների շրջանակներում</u> :	28 դեկտեմբերի 2010 թվականի ՄԴՈ - 931
		394-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետ	1. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 394-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետը՝ սույն որոշման մեջ արտահայտված <u>հրավական դիրքորոշումների շրջանակներում</u> համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:	19 հունվարի 2010 թվականի ՄԴՈ - 852
		404-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետ եւ 3-րդ կետ (28.11.2007թ. խմբագրությամբ՝ 404-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետ)	3. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 404 հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետը՝ 28.11.2007թ. խմբագրությամբ, հավաքարմագրված փաստաբանի միջոցով բողոք բերելու մասով, 426.2 հոդվածը՝ այն մասով, որը վերաբերում է նոր երեւան եկած հանգամանքներով դատական ակտերը վերանայելու կապակցությամբ դիմում ներկայացնելու՝ հավաքարմագրված փաստաբանի իրավունքին, 426.5 հոդվածը՝ այն մասով, որը վերաբերում է նոր երեւան եկած հանգամանքների մասին հայտարարությունները եւ հաղորդումները հավաքարմագրված փաստաբանին ուղարկելուն (1-ին մաս), ինչպես նաեւ նոր երեւան եկած հանգա-	8 հոկտեմբերի 2008 թվականի ՄԴՈ - 765

			<p>մանքներով վարույթ հարուցելու եւ ուսումնասիրություններ կատարելու խնդրում հավաքարմագրված փաստաթղթի իրավունքի մասով (4-րդ մաս), 426.6 հոդվածը՝ հավաքարմագրված փաստաթղթերի գործողություններին վերաբերող մասով (2-րդ եւ 3-րդ մասեր), ճանաչել ՏՏ Սահմանադրության 18 եւ 19 հոդվածների պահանջներին <i>հակասող եւ անվավեր:</i></p> <p>7. Նկատի ունենալով, որ սահմանադրական դատարանի որոշման ընդունման պահից սույն գործով վեճի առարկա իրավանորմների վերացումը կարող է առաջացնել իրավական բաց՝ խաթարելով այդ նորմների վերացմամբ հաստատվելիք իրավական անվտանգությունը, ՏՏ Սահմանադրության 102 հոդվածի 3-րդ մասի եւ «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՏՏ օրենքի 68 հոդվածի 15-17-րդ մասերի դրույթների համաձայն սույն որոշման եզրափակիչ մասի 2-րդ, 3-րդ եւ 4-րդ կետերով ՏՏ Սահմանադրությանը <i>հակասող եւ անվավեր</i> ճանաչված իրավանորմների ուժը կորցնելու վերջնական ժամկետ սահմանել 2008 թվականի դեկտեմբերի 31-ը՝ ՏՏ Ազգային ժողովին հնարավորություն փալով օրենսդրական կարգավորումները համալիր ձեւով համապատասխանեցնելու սույն որոշման պահանջներին:</p>	
		404-րդ հոդվածի 2-րդ մաս	<p>1. ՏՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 404 հոդվածի 2-րդ մասը համապատասխանում է ՏՏ Սահմանադրությանը՝ սույն որոշման մեջ սահմանադրական դատարանի արտահայտած <u>իրավական դիրքորոշումների շրջանակներում:</u></p>	22 դեկտեմբերի 2009 թվականի ՍԴՈ - 849

	404-րդ հոդվածի 3-րդ կետը եւ 407-րդ հոդվածի 3-րդ մաս	<p>1. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 404 հոդվածի 3-րդ կետը եւ 407 հոդվածի 3-րդ մասը համապատասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը:</p>	30 հունվարի 2007 թվականի ՄԴՈ - 674
	407-րդ հոդվածի 4-րդ մաս եւ 414.2-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ եւ 4-րդ կետեր	<p>1. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 407 հոդվածի 4-րդ մասի եւ 414.2. հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ եւ 4-րդ կետերի դրույթները համապատասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը:</p>	20 հուլիսի 2007 թվականի ՄԴՈ - 709
	414.1-րդ հոդվածի 2-րդ մաս, 414.2-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին եւ 3-րդ կետեր	<p>2. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 414.1. հոդվածի 2-րդ մասը (2006թ. հուլիսի 7-ի խմբագրությամբ).</p> <p>ա) վճռաբեկ բողոքը վերադարձնելու մասին որոշում կայացնելու ժամկետ սահմանելու առումով, համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը,</p> <p>բ) վճռաբեկ բողոքը վերադարձնելու մասին որոշման պարճառաբանման պարտադիր պայման չնախատեսելու, հետեւաբար, նաեւ՝ արդարադատության արդյունավետության, բավարար մատչելիության իրավական երաշխիքներ չսպահովելու առումով, ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 3, 6 (1-ին եւ 2-րդ մասեր), 18 (1-ին մաս), 19 (1-ին մաս) հոդվածների պահանջներին հակասող եւ անվավեր:</p> <p>3. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 414.2. հոդվածի 1-ին մասի 1-ին եւ 3-րդ կետերի դրույթները (2006թ. հուլիսի 7-ի խմբագրությամբ) համապատասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը:</p>	11 ապրիլի 2007 թվականի ՄԴՈ - 691

	414.1-րդ հոդվածի 2.1-րդ մաս	<p>1. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 414.1 հոդվածի 2.1-րդ մասը՝ օրենսգրքի 414.2 հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետով նախատեսված հիմքի բացակայության հիմնավորմամբ վճռաբեկ բողոքը պարճառաբանված որոշմամբ վերադարձնելու պահանջը բացառելու մասով, ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 18 եւ 19 հոդվածների պահանջներին հակասող եւ անվավեր:</p>	28 հուլիսի 2009 թվականի ՍԴՈ - 818
	419-րդ հոդվածի 6-րդ կետ	<p>1. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 419 հոդվածի 6-րդ կետը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:</p>	11 դեկտեմբերի 2007 թվականի ՍԴՈ - 720
	426.1-րդ հոդված	<p>1. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 426.1 հոդվածը եւ 426.8 հոդվածի 1-ին մասը ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 18, 19 հոդվածների պահանջներին հակասող եւ անվավեր՝ այնքանով, որքանով դրանք վերաբերում են նոր հանգամանքներով դատական ակտի վերանայման իրավասությունը միայն առաջին աստիճանի դատարաններին վերապահելուն եւ առնչվում են միայն վերջիններիս կողմից կայացրած դատական ակտերին:</p>	21 հոկտեմբերի 2008 թվականի ՍԴՈ - 767
	426.1-րդ հոդվածի 1-ին մաս	<p>1. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 426.1-րդ հոդվածի 1-ին մասի «միայն» արտահայտությունը՝ այնքանով, որքանով բացառում է նոր երեսան եկած կամ նոր հանգամանքների հիմքով այլ վերջնական իրավական ակտերի օրենքով սահմանված կարգով վերանայումը՝ դրանով իսկ վերանայումը անձի՝ մասնավորապես, մինչդեռ վարություն պետական իրավասու մարմինների առջեւ իրավական պաշտպանության արդյունավետ միջոցների իրավունքը, ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 18-րդ հոդվածի 1-ին մասի պահանջներին հակասող եւ անվավեր:</p>	4 փետրվարի 2011 թվականի ՍԴՈ - 935

	<p>426.3-րդ հոդվածի 1-ին մասի 4-րդ կետն է 426.4-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետ</p>	<p>1. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 426.3-րդ հոդվածի 1-ին մասի 4-րդ կետը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը՝ սույն որոշման մեջ արտահայտված իրավական դիրքորոշումների շրջանակներում:</p> <p>2. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 426.4-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետն իրավակիրառական պրակտիկայում դրան փոխարինված բովանդակության մասով, համաձայն որի՝ ՆՏ սահմանադրական դատարանի իրավական դիրքորոշումներից փոքրամասնական մեկնաբանությանը օրենքի (իրավական այլ նորմի) կիրառման արդյունքում անձանց խախտված իրավունքները դատական բողոքարկման շրջանակներում, նոր հանգամանքներով գործը վերանայելու միջոցով, վերականգնելու հնարավորություն չի ընձեռում, ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 3, 6, 18, 19, 93-րդ հոդվածների պահանջներին հակասող և անվավեր:</p> <p>4. Նաշվի առնելով, որ սույն որոշման եզրափակիչ մասի 2-րդ կետում ՆՏ Սահմանադրությանը հակասող ճանաչված նորմի՝ որոշման հրապարակման պահին Սահմանադրությանը հակասող և անվավեր ճանաչումն անխուսափելիորեն կառաջացնի անբարենպաստ հետևանքներ անձանց իրավունքների պաշտպանության հարցի համալիր լուծման ու անհրաժեշտ իրավական անվերականգնության երաշխավորման առումով, ՆՏ Սահմանադրության 102-րդ հոդվածի 3-րդ մասի էլ «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 68-րդ հոդվածի 15-րդ մասի հիմքերով սույն որոշման մեջ ՆՏ Սահմանադրությանը հակասող և անվավեր ճանաչված դրույթի ուժը կորցնելու վերջնաժամկետ սահմանել 2011 թվականի նոյեմբերի 1-ը:</p>	<p>25 փետրվարի 2011 թվականի ՍԴՈ - 943</p>
--	---	--	---

	<p>426.7-րդ հոդված, 426.2-րդ հոդվածի 2-րդ մաս եւ 426.4-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կէտը</p>	<p>1. ՆՏ քրեական դատարարության օրենսգրքի 426.7 հոդվածի 4-րդ մասի վերջին նախադասությամբ ամրագրված դրույթը՝ սույն որոշման մեջ արտահայտված իրավական դիրքորոշումների մասով ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 19 հոդվածի պահանջներին հակասող եւ անվավեր:</p> <p>2. ՆՏ քրեական դատարարության օրենսգրքի 426.2 հոդվածի 2-րդ մասը եւ դրա հետ համակարգային փոխկապակցվածության մեջ գրնվող՝ 426.4 հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կէտը ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 19 հոդվածի պահանջներին հակասող եւ անվավեր այն մասով, որով սահմանափակվում է նոր հանգամանքների հիմքով այն անձանց իրավունքների վերականգնման հնարավորությունը, ովքեր փյալ անձի նկարմամբ կիրառված օրենքի դրույթի սահմանադրականության հարցի վերաբերյալ այլ դիմումի (դիմումների) հիման վրա սահմանադրական դատարանում գործի դատաքննություն սկսելու օրվա կամ այդ հարցի վերաբերյալ սահմանադրական դատարանի որոշման ընդունման օրվա դրությամբ ունեցել են այդ իրավունքը «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի պահանջներին (ժամկետներին) համապատասխան իրացնելու պոպոնկալ հնարավորություն:</p> <p>3. ՆՏ քրեական դատարարության օրենսգրքի 426.4 հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կէտը սույն որոշման մեջ ՆՏ սահմանադրական դատարանի արտահայտված իրավական դիրքորոշումների շրջանակներում համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:</p>	<p>13 հոկտեմբերի 2009 թվականի ՄԴՈ - 833</p>
--	---	--	---

		426.9-րդ հոդվածի 1-ին մաս	<p>1. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 426.9-րդ հոդվածի 1-ին մասը՝ <u>սահմանադրաիրավական ավն բովանդակությամբ, որը բազառում է ՆՏ Սահմանադրությանը հակասող եւ անվավեր ճանաչված նորմ կիրառված դատական ակտն օրինական ուժի մեջ թողնելու հնարավորությունը</u>, համապարասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:</p> <p>3. Իրավակիրառական պրակտիկայում ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 426.9-րդ հոդվածի 1-ին մասը ... չեն կարող մեկնաբանվել ու կիրառվել այլ կերպ, որը կհակասի դրանց՝ սույն որոշման մեջ արտահայտված <u>սահմանադրաիրավական բովանդակությանը</u>:</p>	15 հուլիսի 2011 թվականի ՄԴՈ - 984
		427-րդ հոդվածի երկրորդ մաս, 429-րդ եւ 430-րդ հոդվածներ	<p>1. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 427-րդ հոդվածի երկրորդ մասը համապարասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:</p> <p>2. «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 32-րդ հոդվածի 6-րդ կետի, 60-րդ հոդվածի 1-ին կետի, 69-րդ հոդվածի 1-ին եւ 7-րդ մասերի պահանջների հիման վրա՝ գործի վարույթը մասամբ՝ ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 429-րդ եւ 430-րդ հոդվածների մասով, կարճել:</p>	25 հունվարի 2011 թվականի ՄԴՈ - 933
49.	«ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքում փոփոխություններ եւ լրացումներ կատարելու մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 13.06.2006թ.)	5-րդ հոդված	1. ՆՏ Ազգային ժողովի կողմից 2006 թվականի հունիսի 13-ին ընդունված՝ «ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքում փոփոխություններ եւ լրացումներ կատարելու մասին» ՆՏ օրենքի 5 հոդվածը համապարասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:	5 փետրվարի 2008 թվականի ՄԴՈ - 733

50.	ՆՏ քրեակադարողական օրենսգիրք (ընդունվել է 24.12.2004թ.)	115-րդ հոդված	<p>2. ՆՏ քրեակադարողական օրենսգրքի 115 հոդվածի 1-ին, 2-րդ եւ 3-րդ մասերը համապատասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը:</p> <p>3. ՆՏ քրեակադարողական օրենսգրքի 115 հոդվածի 4-րդ մասը՝ անկախ հանձնաժողովի որոշումն օրենքին հակասելու դեպքում դատական կարգով բողոքարկելը սահմանափակելու մասով ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 6, 18 (1-ին մաս) եւ 19 (1-ին մաս) հոդվածներին հակասող եւ անվավեր:</p>	5 փետրվարի 2008 թվականի ՄԴՈ - 733
51.	«Նամաներում հայտարարելու մասին» ՆՏ ԱԺ որոշում (ընդունվել է 19.06.2009թ.)	8-րդ կետի 2-րդ ենթակետ	1. «ՆՏ վճռաբեկ դատարանի դիմումների հիման վրա՝ «Նամաներում հայտարարելու մասին» ՆՏ Ազգային ժողովի 2009 թվականի հունիսի 19-ի որոշման 8-րդ կետի 2-րդ ենթակետի՝ ՆՏ Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործի վարույթը կարճել:	19 հոկտեմբերի 2010 թվականի ՄԴՈ - 921
52.	«Նայրենական մեծ պատերազմի վերերանների մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 02.12.1998թ.)	1-ին եւ 4-րդ հոդվածներ	1. «Նայրենական մեծ պատերազմի վերերանների մասին» ՆՏ օրենքի 1-ին եւ 4-րդ հոդվածները համապատասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը:	3 հունիսի 2011 թվականի ՄԴՈ - 966
53.	«Նանրային ծառայությունները կարգավորող մարմնի մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 25.12.2003թ.)	12-րդ հոդվածի երկրորդ նախադասություն	<p>1. «Նանրային ծառայությունները կարգավորող մարմնի մասին» ՆՏ օրենքի 12 հոդվածի 2-րդ նախադասությունում ամրագրված դրույթը, համաձայն որի՝ հանձնաժողովի սահմանած սակագների մեծությունները դատական կարգով փոփոխման ենթակա չեն, համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:</p> <p>2. «Նանրային ծառայությունները կարգավորող մարմնի</p>	16 հունվարի 2007 թվականի ՄԴՈ - 673

			մասին» ՆՏ օրենքի 12 հոդվածի 2-րդ նախադասությունում ամրագրված դրույթը, համաձայն որի՝ հանձնաժողովի սահմանած սակագների մեծությունները դափական կարգով բողոքարկման ենթակա չեն, ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 18 (1-ին մաս) և 43 (2-րդ մաս) հոդվածներին հակասող և անվավեր:	
54.	«Նասարակության և պետության կարիքների համար սեփականության օտարման մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 27.11.2006թ.)	3-րդ հոդվածի 1-ին մաս, 4-րդ հոդվածի 1-ին և 2-րդ մասեր, 6-րդ, 7-րդ հոդվածներ	1. «Նասարակության և պետության կարիքների համար սեփականության օտարման մասին» ՆՏ օրենքի (2006 թվականի նոյեմբերի 27-ի խմբագրությամբ) 3 հոդվածի 1-ին մասը, 4 հոդվածի 1-ին և 2-րդ մասերը, 6 հոդվածը, 7 հոդվածի 1-ին և 2-րդ մասերը համապատասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը՝ ՆՏ սահմանադրական դափարանի 18.04.2006թ. ՍԴՌ-630 և սույն որոշումներում արտահայտված հրավական դիրքորոշումների շրջանակներում:	14 հուլիսի 2009 թվականի ՍԴՌ - 815
55.	«Նարկերի մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 14.04.1997թ.)	15-րդ հոդվածի «գ» կետ	1. «Նարկերի մասին» ՆՏ օրենքի 15 հոդվածի «գ» կետը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:	22 սեպտեմբերի 2009 թվականի ՍԴՌ - 832
		22-րդ հոդվածի 2-րդ մաս	3. «Նարկերի մասին» ՆՏ օրենքի 22 հոդվածի 2-րդ մասը՝ սույն որոշման մեջ սահմանադրական դափարանի կողմից արտահայտված հրավական դիրքորոշումների շրջանակներում համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:	18 հուլիսի 2009 թվականի ՍԴՌ - 816
		26-րդ հոդվածի 5-րդ մաս	2. «Նարկերի մասին» ՆՏ օրենքի 26-րդ հոդվածի 5-րդ մասը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:	25 նոյեմբերի 2008 թվականի ՍԴՌ - 780

56.	«Նեռահաղորդակցության մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 17.02.1998թ.)	24-րդ հոդված	<p>1. «Նեռահաղորդակցության մասին» ՆՏ օրենքի 24 հոդվածը <i>չի համապատասխանում</i> ՆՏ Սահմանադրության 5 եւ 8 հոդվածների պահանջներին այնքանով, որքանով որ պետական լիցենզավորման ենթակա, պետական կամ բնական մենաշնորհի հանդիսացող գործունեության փեսակների հստակեցումը, այդ ոլորտներում հակամենաշնորհային քաղաքականության իրականացումը եւ պետության ու հասարակության անվտանգության եւ օրինական շահերից, այլոց իրավունքների եւ ազատությունների պաշտպանության նպատակներից ելնելով փնտրեսական գործունեության ազատության եւ ազատ փնտրեսական մրցակցության շրջանակների հնարավոր սահմանափակումները, որպես համընդհանուր պարտադիր վարքագծի կանոններ նախապես ոչ թե սահմանվել են օրենքով, այլ գործադիր իշխանության կողմից, իսկ օրենսդիրն անցումային դրույթների ձեւով օրենքի ուժ է հաղորդել կոնկրետ հասցեագրված պայմանների, որոնցում նաեւ փեղ են գրել ՆՏ Սահմանադրությանը չհամապատասխանող ձեւակերպումներ:</p> <p>Միաժամանակ, նկատի ունենալով, որ «Նեռահաղորդակցության մասին» ՆՏ օրենքի 24 հոդվածում հիշարակվող թիվ 60 լիցենզիայում նախատեսված եւ ՆՏ Ազգային ժողովի կողմից փաստորեն օրենքի աստիճանի բարձրացված առանձին դրույթներ ՆՏ կառավարության կողմից սրանձնված միջազգային պարտավորությունների բնույթ են սրացել եւ որոնց չկատարումը երկրի համար հղի է որոշակի հետեւանքներով, նկատի ունենալով նաեւ, որ «Օտարերկրյա ներդրումների մասին» ՆՏ օրենքի 7 հոդվածի հիման վրա «Օտարերկրյա ներդրումները կարգավորող` ՆՏ օրենսդրության փոփոխության դեպքում ներդր-</p>	27 հունվարի 1999 թվականի ՍԴՈ - 152
-----	---	--------------	--	------------------------------------

			<p>ման պահից սկսած 5 փարվա ընթացքում, օփարերկրյա ներդրողի ցանկությանը, կիրառվում է ներդրումների իրականացման պահին գործող օրենսդրությունը», հաշվի առնելով, որ քննության առարկա 24 հոդվածի իրավաբանական ուժը կորցնելը օփարերկրյա ներդրողին փրկում է լիցենզիայի գործողության վրա անմիջական ազդեցություն չի կարող ունենալ, գնահատելով ձեռավորված իրավակիրառական պրակտիկան, սահմանադրական դատարանը գտնում է, որ ՆՆ Ազգային ժողովը եւ ՆՆ կառավարությունը պարտավոր են իրենց լիազորությունների շրջանակներում այդ ժամանակահատվածում գտնել օրենսդրական եւ իրավակիրառական այնպիսի լուծումներ, որոնք օրենքի մակարդակով կսահմանեն բնական մենաշնորհի հանդիսացող ոլորտների վերաբերյալ պետության քաղաքականությունը, կապահովեն քննության առարկա հոդվածի դրույթների համապատասխանեցումը ՆՆ Սահմանադրության պահանջներին, ինչպես նաեւ ՆՆ կողմից սրանձնված պարտավորությունների՝ միջազգային իրավունքի նորմերին համապատասխան կատարումը:</p>	
57.	<p>«Նեռուսփարեսության եւ ռադիոյի մասին» ՆՆ օրենք (ընդունվել է 09.10.2000թ.)</p>	<p>28-րդ հոդվածի 10-րդ մաս, 32-րդ հոդվածի 1-ին մասի «գ» կետը եւ 4-րդ մաս, 35-րդ հոդվածի 1-ին մաս, 36-րդ հոդված, 40-րդ հոդվածի 1-ին մաս, 42-րդ հոդվածի 2-րդ մաս,</p>	<p>1. «Նեռուսփարեսության եւ ռադիոյի մասին» ՆՆ օրենքի 28 հոդվածի 10-րդ մասը, համաձայն որի՝ «Նանրային հեռուսփարառադիոընկերության կանոնադրությունը հաստատվում է ՆՆ Ազգային ժողովը», այս ձեռակերպմամբ <i>չի համապատասխանում</i> ՆՆ Սահմանադրության 62 հոդվածի պահանջներին:</p> <p>2. «Նեռուսփարեսության եւ ռադիոյի մասին» ՆՆ օրենքի 32 հոդվածի 1-ին մասի «գ» կետը, համաձայն որի՝ «Խորհուրդը՝ մշակում եւ Ազգային ժողով է ներկայացնում Նանրային հեռուսփարառադիոընկերության կանոնադրությունը»,</p>	<p>11 հունվարի 2001 թվականի ՍԴՌ - 278</p>

		59-րդ հոդվածի 3-րդ մաս	<p>չի համապատասխանում ՏՏ Սահմանադրության 75 հոդվածի առաջին մասի պահանջներին:</p> <p>3. «Նեռուսրապետության եւ ռադիոյի մասին» ՏՏ օրենքի 32 հոդվածի 4-րդ մասը, համաձայն որի՝ «Խորհուրդն իր գործունեության մասին ամենամյա հաղորդում է ներկայացնում ՏՏ Նախագահին եւ Ազգային ժողով», այնքանով, որքանով չի առաջացնում իրավական հետեւանքներ, չի հակասում ՏՏ Սահմանադրությանը:</p> <p>4. «Նեռուսրապետության եւ ռադիոյի մասին» ՏՏ օրենքի 35 հոդվածի 1-ին մասը, համաձայն որի՝ «Խորհուրդը յուրաքանչյուր փարի կազմում է հաջորդ փարվա՝ Նանրային հեռուսրառադիոընկերության ծախսերի նախահաշիվը (բյուջեն)՝ առանձին փողով նշելով Խորհրդին, Նանրային հեռուսրաընկերությանը եւ Նանրային ռադիոընկերությանը հափկացվելիք գումարները, եւ ներկայացնում է ՏՏ կառավարություն, վերջինս էլ դրանք ներկայացնում է ՏՏ Ազգային ժողովի հաստատմանը», համապատասխանում է ՏՏ Սահմանադրությանը:</p> <p>5. «Նեռուսրապետության եւ ռադիոյի մասին» ՏՏ օրենքի 36 հոդվածը, համաձայն որի՝ «Խորհուրդը Նանրային հեռուսրառադիոընկերության գործունեության փարեկան նպարակային ծրագիրը եւ հաշվետվությունը յուրաքանչյուր փարվա պետական բյուջեի նախագծի հետ միասին ներկայացնում է Ազգային ժողովի հաստատմանը», չի համապատասխանում ՏՏ Սահմանադրության 4, 5, 62 եւ 75 հոդվածների պահանջներին:</p> <p>6. «Նեռուսրապետության եւ ռադիոյի մասին» ՏՏ օրենքի</p>	
--	--	------------------------	---	--

			<p>40 հողվածի 1-ին մասը, համաձայն որի՝ «Յուրաքանչյուր փարի Ազգային հանձնաժողովը ֆինանսական հաշվեքվություն է ներկայացնում ՆՆ Ազգային ժողով: Ազգային ժողովն այդ հաշվեքվության հավաստիությունը ճշտելու նպատակով, Վերահսկիչ պալատի միջոցով, կարող է անցկացնել Ազգային հանձնաժողովի գործունեության աուդիտ», ֆինանսական հաշվեքվությունը ներկայացնելու կարգին վերաբերող դրույթի մասով չի համապատասխանում ՆՆ Սահմանադրության 75 եւ 89 հոդվածների պահանջներին:</p> <p>7. «Նեռուսփափեսության եւ ռադիոյի մասին» ՆՆ օրենքի 42 հոդվածի 2-րդ մասը, համաձայն որի՝ «Ազգային հանձնաժողովի կանոնադրությունը հաստատում է ՆՆ Ազգային ժողովը», այս ձեւակերպմամբ չի համապատասխանում ՆՆ Սահմանադրության 62 հոդվածի պահանջներին:</p> <p>8. «Նեռուսփափեսության եւ ռադիոյի մասին» ՆՆ օրենքի 59 հոդվածի 3-րդ մասը, համաձայն որի՝ «Ազգային հանձնաժողովի նախագահը հանձնաժողովի ձեւավորումից հետո՝ մեկամսյա ժամկետում, ՆՆ Ազգային ժողով է ներկայացնում Ազգային հանձնաժողովի կանոնադրությունը, որը հաստատում է Ազգային ժողովը», չի համապատասխանում ՆՆ Սահմանադրության 75 հոդվածի առաջին մասի պահանջներին:</p>	
		53-րդ հոդվածի 3-րդ մաս	<p>1. «Նեռուսփափեսության եւ ռադիոյի մասին» ՆՆ օրենքի 53 հոդվածի 3-րդ մասը՝ իրավակիրառական պրակտիկայի կողմից դրան փրված բովանդակությամբ հանդերձ, ճանաչել ՆՆ Սահմանադրության 1-ին հոդվածով սահմանված իրավական պետության սկզբունքին, 45 հոդվածի եւ 83.5.</p>	13 մայիսի 2008 թվականի ՍԴՈ - 753

		<p>հողվածի 2-րդ կետի պահանջներին հակասող եւ անվավեր:</p> <p>2. Առաջնորդվելով ՏՏ Սահմանադրության 102 հոդվածի 3-րդ մասի եւ «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՏՏ օրենքի 68 հոդվածի 15-17-րդ մասերի դրույթներով, հաշվի առնելով, որ, մի կողմից, եթերավճարի գանձումն առնչվում է բյուջեբային հարաբերությունների կայունությանը, մյուս կողմից՝ սահմանադրական դատարանի որոշման ընդունման պահից հեռուստառադիոընկերությունների համար եթերավճար վճարելու պարտավորության անմիջական ընդհատումը կարող է անհավասար վիճակ ստեղծել ռադիոհաճախականություն օգրագործող փնտսավարող սուբյեկտների միջեւ՝ խաթարելով սահմանադրական դատարանի որոշման ընդունման պահին վեճի առարկա դրույթի վերացմամբ հաստատվելիք իրավական անվտանգությունը, ինչպես նաեւ նկատի ունենալով, որ սահմանադրական դատարանը հեռուստառադիոընկերություններից եթերավճարի գանձման օրենսդրական ներկա կարգավորումն անհարիր համարելով իրավական պետության սկզբունքներին՝ միաժամանակ ռադիոհաճախականությունների օգրագործման դիմաց վճարելու պարտականությունն ինքնին իրավաչափ է համարում, «Նեռուստատեսության եւ ռադիոյի մասին» ՏՏ օրենքի 53 հոդվածի 3-րդ մասի ուժը կորցնելու վերջնական ժամկետ սահմանել 2008թ. դեկտեմբերի 1-ը:</p>	
--	--	--	--
